

13.12.2021

Kokousaika 13.12.2021 17:18 - 18:06

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Rantanen, Tuomas	varapuheenjohtaja
Halla-aho, Jussi (etänä)	
Hiltunen, Titta (etänä)	
Jalovaara, Ville (etänä)	
Pajunen, Jenni (etänä)	
Pakarinen, Pia (etänä)	
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari

Muut

Diarra, Fatim (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Rydman, Wille (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Kiesiläinen, Mikko	pääekonomisti
Kivelä, Liisa (etänä)	viestintäjohtaja
Malmström, Atte (etänä)	konserniohjauksen päällikkö
Saxholm, Tuula (etänä)	rahoitusjohtaja
	esteellinen 161 §
Turtola, Ilona	viestintäasiantuntija
Selkiahon, Sanna	hallintosuunnittelija
Nirkko, Saara	hallintoasiantuntija
Bauer, Peggy	Helsingin kaupunkitilat Oy:n toimitusjohtaja
	asiantuntija
	saapui 17:22, poistui 17:44, läsnä osa 153 §:ää
Oskala, Hannu	Helsingin kaupunkitilat Oy:n hallituksen puheenjohtaja
	asiantuntija
	saapui 17:22, poistui 17:44, läsnä osa 153 §:ää

13.12.2021

	Berggårdh, Clarisse (etänä)	Helsinki Partners Oy:n toimitusjohtaja asiantuntija saapui 17:45, poistui 17:52, läsnä osa 154 §:ää
	Lindström, Sami (etänä)	Helsinki Partners Oy:n hallituksen puheenjohtaja asiantuntija saapui 17:45, poistui 17:52, läsnä osa 154 §:ää
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari 151-161 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari 151-152 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 153-161 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Saara Nirkko	hallintoasiantuntija 151-161 §

13.12.2021

---

§	Asia	
151	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
152	Asia/2	Kaupunginhallituksen konsernijaoston kokousajat kevätkaudella 2022
153	Asia/3	Helsingin kaupunkitilat Oy:n ajankohtaiskatsaus
154	Asia/4	Helsinki Partners Oy:n ajankohtaiskatsaus
155	Asia/5	Edustajan nimeäminen Suomen Messusäätiö - Stiftelsen Finlands-Mässan sr:n hallitukseen jäljellä olevaksi toimikaudeksi
156	Asia/6	Eesitys opetus- ja kulttuuriministeriölle Cultura-säätiön hallituksen jäsenestä
157	Asia/7	Kaupunkiliikenneyhtiön osakassopimuksen hyväksyminen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle
158	Asia/8	Palmia Oy:n hallituksen jäsenen valintaa koskeva osakkeenomistajan päätös
159	Asia/9	Työmaahuolto Oy Ab:n hallituksen jäsenen valintaa koskeva osakkeenomistajan päätös
160	Asia/10	Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30:n ylimääräinen yhtiökokous
161	Asia/11	Konserniohjeen mukaisen ennakkokannan antaminen Helsingin Satama Oy:n kehittämissuunnitelmaan liittyen

13.12.2021

Asia/1

§ 151

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti valita pöytäkirjan-tarkastajiksi Titta Hiltusen ja Ville Jalovaaran sekä varatarkastajiksi Jenni Pajusen ja Anni Sinnemäen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.12.2021

Asia/2

§ 152

Kaupunginhallituksen konsernijaoston kokousajat kevätkaudella 2022

HEL 2021-012809 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kokoontua kevätkaudella 2022 kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen, kuitenkin aikaisintaan klo 17:00 alkaen, kaupunginhallituksen istuntosalissa seuraavasti:

- 24.1.2022
- 14.2.2022
- 7.3.2022
- 21.3.2022
- 4.4.2022
- 25.4.2022
- 23.5.2022
- 20.6.2022

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan muu toimitielin kuin kaupunginvaltuusto kokoontuu päättäminään aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta. Toimielimen puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä.

Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen puheenjohtajan peruuttaessa kokouksen tai muuttaessa tämän alkamisaikaa, muutoksesta on ilmoitettava ennen kokouskutsun lähettämistä.

13.12.2021

Asia/2

Konsernijaoston kokouskutsu lähetetään sähköisesti neljä päivää ennen kokousta, samalla julkaistaan kokouksen esityslista yleisessä tietoverkossa. Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta, jollei toimitin toisin päätä.

Konsernijaoston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/3

§ 153 Helsingin kaupunkitilat Oy:n ajankohtaiskatsaus

HEL 2021-013298 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi Helsingin kaupunkitilat Oy:n ajankohtaiskatsauksen.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat Helsingin kaupunkitilat Oy:n 1/2022 aloittava toimitusjohtaja Peggy Bauer ja hallituksen puheenjohtaja Hannu Oskala. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkitilat Oy

Kaupunginvaltuusto päätti 16.6.2021, § 188 perustaa Helsingin kaupunkitilat Oy:n, johon fuusioidaan kaupunkiympäristön toimialan Tukku-tori -yksikkö ja kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö Helsingin Leijona Oy.

Patentti- ja rekisterihallitus on rekisteröinyt yhtiön kaupparekisteriin 24.8.2021. Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia kehittää hallinnassaan olevien Helsingin kaupungin omistamien kiinteistöjen ja maa-alueiden toimintaa kaupungin tavoitteiden mukaisesti ja tässä tarkoituksessa harjoittaa vuokraustoimintaa erityisesti pk-yrityksille, edistää kaupunki- ja ruokakulttuurin kehittymistä ja kestävä

13.12.2021

Asia/3

kaupunkikehitystä Helsingissä sekä luoda kaupungin kansainvälisen tunnettuuden ja vetovoiman kasvua.

Yhtiö elävöittää toiminnallaan Helsingin kaupunkikuvaa ja edistää sille vuokratun kaupungin kulttuurihistoriallisesti tärkeän tilaomaisuuden aktiivista hyödyntämistä kaupunkilaisten, vierailijoiden ja yritysten toimesta.

Lisäksi yhtiön toimialana on kaupungin yhtiölle määrittelemien tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavien kehittämispalvelujen tuottaminen sekä muu elinkeinotoiminnan yleinen kehittäminen alueella.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytär- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten harjoittaa kiinteistöjen, rakennusten ja muiden tilojen ja alueiden sekä osakkeiden ja osuuk-sien ostamista, myyntiä, omistamista, vuokrausta ja hallintaa.

Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Yhtiö pyrkii toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristöä säästävään energiankäyttöön.

Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen.

Yhtiö toteuttaa toiminnassaan yleisen edun mukaisia tarpeita ja toimii omistajiensa sidosyksikkönä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeusso-pimuksista annetun lain (1397/2016) tarkoittamalla tavalla.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Viimeisimmän arvion mukaan Helsingin Leijona Oy fuusioituu Helsingin kaupunkitilat Oy:hyn tammikuussa 2022.

Omistajastrategian keskeiset tavoitteet ja mittarit

Tavoite:

Kaupungin vetovoimaisuuden edistäminen

Mittarit:

- Alueiden ja paikkojen toiminnallisen ja taloudellisen vetovoiman kehityminen
- Tilojen vuokrausaste
- Kävijämäärät
- Profiilikehitys

Tavoite:

Asiakaskeskeisyys

Mittarit:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/3

- Asiakas- ja toimijatytyväisyys
Tavoite:
Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen
Mittarit:
- Yhtiön oman toteutussuunnitelman mukainen mittaristo
Tavoite:
Yhtiön riittävä vakavaraisuus
Mittarit:
Omavaraisuusaste vähintään 35 %

Hallituksen puheenjohtaja Hannu Oskala antaa yhtiötä koskevan suullisen ajankohtaiskatsauksen konsernijaoston kokouksessa. Kokouksessa ovat läsnä myös yhtiön uusi toimitusjohtaja Peggy Bauer ja hallituksen jäsen Pia Pakarinen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.12.2021

Asia/4

§ 154

Helsinki Partners Oy:n ajankohtaiskatsaus

HEL 2021-013297 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi Helsinki Partners Oy:n ajankohtaiskatsauksen.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat Helsinki Partners Oy:n 1/2022 aloittava toimitusjohtaja Clarisse Berggårdh ja hallituksen puheenjohtaja Sami Lindström. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsinki Partners Oy

Kaupunginhallitus päätti 15.3.2021, § 189 perustaa Helsinki Partners Oy -nimisen osakeyhtiön ja yhdistää uuteen perustettuun yhtiöön Helsinki Business Hub Ltd Oy:n ja Helsinki Marketing Oy Ltd:n toiminnot.

Patentti- ja rekisterihallitus on rekisteröinyt yhtiön kaupparekisteriin 20.5.2021. Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia Helsingin kansainvälisen kilpailukyvyyn, tunnettuuden ja vetovoiman pitkäjänteinen vahvistaminen, investointien, osajien ja vierailijoiden houkuttelu Helsinkiin sekä kaupunkimarkkinoinnin ja sen vaikuttavuuden kehittäminen. Lisäksi yhtiön toimialana on kaupungin yhtiölle määrittelmien tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavien markkinointi-, viestintä- ja neuvontapalvelujen tuottaminen, markkinointiyhteistyön kehittämi-

nen, kumppanuuksien hankinta ja hoito sekä muu elinkeino- ja innovaatiotoiminnan yleinen kehittäminen alueella.

Yhtiö voi toimintaansa varten harjoittaa kiinteistöjen, osakkeiden ja osuuksien ostamista, myyntiä, omistamista, vuokrausta ja hallintaa. Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Yhtiö pyrkii toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristöä säästävään energiankäyttöön. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen. Yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetussa laissa tarkoitettuna Helsingin kaupungin sidosyhtiönä.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Helsingin kaupungin 100 % omistamat tytäryhteisöt Helsinki Business Hub Ltd Oy ja Helsinki Marketing Oy Ltd ovat sulautumassa Helsinki Partners Oy:hyn vuodenvaihteessa 2021/2022.

Omistajastrategian keskeiset tavoitteet ja mittarit

Tavoite:

Kaupungin tunnettuuden ja vetovoiman kasvu

Mittarit:

- Kaupungin tunnettuuden kehittyminen valituissa kohderyhmissä, segmenteissä ja maantieteellisillä alueilla
- Tehtyjen investointien arvo
- Yhtiön toiminnan seurauksena syntyneiden työpaikkojen määrä
- Kv. tapahtumien määrä
- Vierailujen taloudellinen arvo

Tavoite:

Asiakaskeskeisyys

Mittarit:

- Säännöllinen asiakas- ja sidosryhmäkysely

Tavoite:

Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen

Mittarit:

- Yhtiön oman toteutussuunnitelman mukainen mittaristo

Tavoite:

Yhtiön riittävä vakavaraisuus

13.12.2021

Asia/4

Mittarit:

- Omavaraisuusaste vähintään 10 %

Helsinki Partners Oy:n tammikuussa 2022 aloittava toimitusjohtaja Clarisse Berggårdh antaa yhtiötä koskevan suullisen ajankohtaiskatsauksen konsernijaoston kokouksessa. Kokouksessa ovat läsnä myös hallituksen puheenjohtaja Juhana Vartiainen ja yhtiön vt. toimitusjohtaja Sami Lindström.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/5

§ 155

Edustajan nimeäminen Suomen Messusäätiö - Stiftelsen Finlands-Mässa sr:n hallitukseen jäljellä olevaksi toimikaudeksi

HEL 2021-013558 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti nimetä Suomen Messusäätiö - Stiftelsen Finlands Mässa sr:n hallituksen varsinaiseksi jäseneksi kuluvan toimikauden loppuun pormestari Juhana Vartiaisen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Suomen Messusäätiö - Stiftelsen Finlands Mässa sr

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suomen Messusäätiö - Stiftelsen Finlands Mässa sr:n tarkoituksena on Suomen teollisuuden ja kaupan sekä muun elinkeinoelämän edistäminen ynnä pyrkimys muullakin yleishyödyllisellä toiminnallaan tukea ja lisätä maamme tuotantoa erikoisesti tekemällä sitä tunnetuksi sekä kotimaassa että ulkomailla. Säätiöllä on oikeus omistaa tai hallita hankkimiaan tai saamiaan kiinteistöjä.

Säätiö ei ole kaupungin määräysvallassa eikä kuulu siten kaupunkikonserniin.

Säätiön sääntöjen 6 §:n mukaan Helsingin kaupunki valitsee säätiön hallitukseen yhden jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä.

13.12.2021

Asia/5

Sääntöjen mukaan hallitukseen kuuluu kaksitoista jäsentä. Konsernijaosto nimesi 15.4.2019 kaupungin edustajaksi säätiön sääntöjen mukaiseksi toimikaudeksi 1.7.2019 - 30.6.2022 pormestari Jan Vapaavuoren ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen apulaispormestari Anni Sinnemäen.

Jan Vapaavuori on ilmoittanut eroavansa säätiön hallituksesta.

Hallintosäännön 8 luvun 3 §:n mukaan konsernijaosto päättää muun muassa jäsenien nimeämisestä säätiöiden toimielimiin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Suomen Messusäätiö - Stiftelsen Finlands Mässa sr

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Nimettävä
Kaupunginkanslia

13.12.2021

Asia/6

§ 156

Esitys opetus- ja kulttuuriministeriölle Cultura-säätiön hallituksen jäsenestä

HEL 2021-013373 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti opetus- ja kulttuuriministeriölle, että Cátia Suomalainen Pedrosa valitaan Cultura-säätiön hallituksen jäseneksi toimikaudeksi 2022–2025.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämispyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Cultura-säätiön tarkoituksena on kehittää ja vahvistaa venäjänkielisen väestön kielellistä identiteettiä ja edesauttaa venäjänkielisen kulttuurin kehittymistä Suomessa sekä muutoin kehittää kaksisuuntaista ja monialaista integraatiota. Säätiön tarkoituksena on myös edistää kulttuurien välistä vuorovaikutusta kansallisesti ja kansainvälisesti.

Säätiön hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Edellisen hallituksen toimikausi alkoi vuoden 2019 helmikuussa ja päättyy vuoden 2022 vuosikokoukseen. Säätiön sääntöjen mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö valitsee hallituksen jäsenet seuraavalle toimikaudelle helmikuun loppuun mennessä.

13.12.2021

Asia/6

Säätiön sääntöjen mukaan jokainen perustajajäsen voi esittää hallitukseen yhtä jäsentä. Säätiön perustajajäsenet ovat opetus- ja kulttuuriministeriön ja Helsingin kaupungin lisäksi Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen, Lappeenrannan ja Joensuun kaupungit sekä Suomen Venäjänkielisten Yhdistysten Liitto ry (Faro) ja Suomi-Venäjä-Seura ry. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt kaupunkia esittämään hallitukseen yhtä jäsentä 20.12.2022 mennessä.

Cátia Suomalainen Pedrosa on toiminut kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle kuuluvan kulttuurikeskus Caisan johtajana vuodesta 2016. Caisa on vuonna 1996 perustettu kansainvälinen kulttuurikeskus, joka edistää Helsingin kehittymistä monimuotoiseksi kaupungiksi taiteen ja kulttuurin keinoin. Se on tukenut etnisten ja kulttuurivähemmistöjen kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja kehittänyt uusia monimuotoisuutta edistävän työn muotoja. Cátia Suomalainen Pedrosa täydentää säätiön hallitukselta vaadittavaa osaamista kulttuurien välisen vuorovaikutuksen edistämisestä työskenneltyään pitkään johtotehtävissä kulttuurin ja monimuotoisen kaupungin parissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämispyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Hallitukseen esitettävä
Kaupunginkanslian konserniohjaus

13.12.2021

Asia/7

§ 157

Kaupunkiliikenneyhtiön osakassopimuksen hyväksyminen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyen perustetun kaupunkiliikenneyhtiön osakassopimuksen liitteenä olevan luonnoksen mukaisena ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa allekirjoittamaan sopimuksen kaupungin puolesta sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisiä tai muuten vähäisiä muutoksia.

Lisäksi konsernijaosto päätti kehottaa kaupungin yhtiökokousedustajaa kaupunkiliikenneyhtiön tulevissa yhtiökokouksissa hyväksymään osakassopimuksen yhtiön osalta sekä hyväksymään hallituksen osakeantoteja, osakeantivaltuutuksia ja muita päätöksiä koskevat esitykset, jotka liittyvät liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen ja toimintojen siirtoon kaupunkiliikenneyhtiölle sekä Vantaan kaupungin mukaantuloon yhtiön omistajaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Osakassopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1

Päätösehdotus

13.12.2021

Asia/7

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tausta

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen (HKL) yhtiöittämisen 22.9.2021. Päätöksen perusteluissa todettiin, että kaupunginhallituksen konsernijaosto tulee erikseen päättämään sen toimivaltaan hallintosäännön perusteella kuuluvista asioista kuten osakassopimuksen hyväksymisestä kaupungin osalta, kaupungin nimettävissä olevien hallituksen jäsenten valitsemisesta sekä muista uuden yhtiön yhtiökouksissa tai osakkeenomistajan päätöksillä päätettävistä asioista, kuten osakeantien järjestäminen omaisuussirtojen toteuttamiseksi.

Osakassopimuksen hyväksyminen

Helsingin ja Vantaan sekä yhtiön kesken tehtävän osakassopimuksen tarkoituksena on sopia niistä periaatteista, joita noudatetaan, kun HKL:n toimintaa ryhdytään harjoittamaan osakeyhtiömuodossa.

Osakassopimuksella Helsingin ja Vantaan kaupungit sopivat kaupunkiliikenneyhtiön ja mahdollisen myöhemmin muodostettavan kaupunkiliikennekonsernin hallinnosta, päätöksenteosta, toiminnan järjestämisestä, osakkeiden omistuksesta sekä osakkaiden oikeuksista ja velvollisuuksista suhteessa toisiinsa ja yhtiön omistukseen. Myös perustettava kaupunkiliikenneyhtiö tulee osakassopimuksen osapuoleksi ja tulee hyväksymään sopimuksen omalta osaltaan. Luonnos kaupunkiliikenneyhtiön osakassopimukseksi on liitteenä.

Osakassopimuksessa todetaan, että kaupunkiliikenneyhtiön toiminta liittyy hankintalainsäädännössä tarkoitettuun horisontaaliseen yhteistyöhön, jonka osapuolia ovat tässä vaiheessa yhtiö, sen osakkeenomistajat, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ja Länsimetro Oy. Yhteistyön osapuolet harjoittavat horisontaalista yhteistyötä julkisina hankintayksikköinä toteuttaakseen niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut. Kaikki horisontaalisen yhteistyön osapuolet ovat julkisia hankintayksiköitä, joiden väliseen yhteistyöhön ei erityisalojen hankintalain 26 §:n ja/tai hankintalain 16 §:n nojalla sovelleta kyseisiä lakeja. Horisontaalista yhteistyötä toteutetaan vain yhteistyön osapuolten välillä niiden yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Osakassopimuksen mukaan yhtiön toiminnan alkaessa se harjoittaa sille erillisen sopimuksen mukaisesti siirtynyttä osaa HKL:n toiminnasta. Omistajat kehittävät yhtiön toimintaa siten, että tulevaisuudessa yhtiö toimii kaupunkiliikennekonsernin emoyhtiönä ja yhtiön liiketoimintalueet ja omaisuuserät on tarkoituksenmukaisella tavalla eriytetty erilli-

siin konserniyhtiöihin sen jälkeen, kun Vantaan kaupunki on tehnyt Vantaan ratikkaa koskevan hankepäätöksen, eikä ole ilmoittanut irtautuvansa yhtiöstä osakassopimuksessa määritellyllä perusteella. Osapuolten tavoitteena on, että pidemmällä aikavälillä yhtiön osakkaaksi tulisi muitakin kaupunkeja, mikäli se on seudullisen joukkoliikenteen tuottamisen ja kehittämisen näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

Kaupunkiliikenneyhtiölle tullaan myöhemmässä vaiheessa siirtämään myös HKL:n harjoittama metroluoketoiminta siirtohetkellä tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla tavalla.

Osakkaiden tavoitteena on kehittää yhtiöstä seudullinen joukkoliikennetoimija, jonka harjoitettavaksi voitaisiin siirtää nykyisten tai tulevien osakkaupunkien joukkoliikenteen harjoittamiseen liittyviä liiketoimintoja sekä muita kokonaisuuksia, hankkeita ja tehtäviä. Selvyyden vuoksi osakassopimuksessa todetaan, että yhtiö ei milloin osin korvaa HSL:n roolia seudullisen joukkoliikenteen tilaajaviranomaisena, ja HSL vastaa jatkossakin joukkoliikenteen järjestämisen suunnittelusta.

Jos joukkoliikenteen lainsäädännössä, toteuttamisrakenteissa, HSL:n asemassa, tai muussa vastaavassa asiassa tapahtuu merkittäviä yhtiön toimintaan vaikuttavia muutoksia, osakkaat neuvottelevat tarvittavista muutoksista yhtiön liiketoimintaan.

Yhtiön osakkeet jakautuvat yhtiön perustamishetkellä A-, B-, CP-, CK-DH-, E- ja F-sarjojen osakkeisiin. Eri osakesarjojen tarkoituksena on järjestää yhtiön tai sen konserniyhtiöiden rahoitus osakassopimuksessa tarkemmin määritetyllä tavalla.

Kaupunkiliikenneyhtiö ja sen konserniyhtiöt rahoittavat juoksevan toimintansa ensisijaisesti tulorahoituksella ja vieraan pääoman ehtoisella rahoituksella. Osakassopimuksessa on sovittu lisäksi osakkaiden velvollisuudesta rahoittaa viimesijaisena keinona yhtiön tai sen konserniyhtiöiden toimintaa. Yhtiön tulee tekemissään sopimuksissa ja hinnoittelussaan pyrkiä siihen, ettei yhtiön toiminnan taloudellisuus vaarannu, eikä tappiota synny, ja esimerkiksi konsernin sisäisten palveluveloitusten sekä sisäisen rahoituksen kustannuksen kautta ohjata myös konserniyhtiöidensä toimintaa siten, ettei niiden toiminnassa aiheutuisi tappiota. Yhtiö ja sen konserniyhtiöt ovat velvollisia suunnittelemaan toimintaansa pitkäjänteisesti ja huolehtimaan varainhoidostaan huolellisesti.

Osakkaat sitoutuvat kuitenkin osakassopimuksessa siihen, että mikäli yhtiön tai konserniyhtiön juoksevan toiminnan seurauksena syntyisi osakassopimuksessa tarkoitettua tappiota johonkin yhtiön toiminnan osa-alueeseen liittyen, tulevat osakkaat tekemään tappion kattamiseksi oman pääoman ehtoisen sijoituksen yhtiöön. Tappio katetaan osake-

sarjakohtaisesti siten, että tappio kohdistetaan tietylle osakesarjalle sen mukaan, missä yhtiön tai konserniyhtiön toiminnassa tappio on syntynyt. Osakkaat vastaavat tappion kattamiseksi tehtävästä oman pääoman ehtoista sijoituksesta kyseisen osakesarjan omistusosuuksien suhteessa kaikissa muissa osakesarjoissa paitsi CP-sarjassa, jossa tappio katetaan linjakilometrien suhteessa.

Yhtiön ja sen konserniyhtiöiden mahdolliset investoinnit rahoitetaan ensisijaisesti lainarahoituksella ja toissijaisesti osakkaiden yhtiön kautta tekemillä pääomasijoituksilla. Lainarahoitus pyritään järjestämään rahoituslaitoksista normaalein ehdoin yhtiön tai sen konserniyhtiön omin vakuuksin. Osakkaat voivat yhtiön esityksestä myös myöntää lainarahoitusta tai antaa omavelkaisia takauksia erillisten päätösten mukaisesti. Investoinnit rahoitetaan osakesarjakohtaisesti siten, että investoinnin rahoitus kohdistetaan tietylle osakesarjalle sen mukaan, missä yhtiön tai konserniyhtiön toiminnassa investoinnin rahoitusta edellytetään.

Rahoituksen osalta poikkeus on CP-osakesarja, jota tulevat suunnitelman mukaan omistamaan sekä Helsinki että Vantaa. Pikaraitiotiekaluston ja -varikkojen investointeja koskeva rahoitusvelvollisuus jakautuu CP-osakesarjan sisäisesti siten, että kumpikin osakkaana oleva kaupunki rahoittaa ja takaa pikaraitiotiekaluston ja -varikon investointikustannukset sen mukaisesti, kumman kaupungin alueella harjoitettavaan liikennöintiin investointi kohdistuu. Siltä osin kuin kyse on investoinneista, joiden vaikutukset eivät kohdistu pelkästään yhden kaupungin alueelle, Helsinki ja Vantaa vastaavat rahoituksesta yhdessä linjakilometrien suhteessa.

Osakassopimuksessa on sovittu päätöksistä, jotka edellyttävät osakkeenomistajan nimenomaista suostumusta. Kaupunkiliikenneyhtiön tai sen konserniyhtiön yhtiökokouksen tai hallituksen tulee ennen lopullista sitovaa päätöksentekoa hakea osakkaana olevan kaupungin etukäteinen suostumus aina, kun kyse on sellaisista investoinneista, joiden taakausvastuu tai rahoitusvelvollisuus on kyseisellä osakkaalla.

Osakassopimuksessa määritellään asiat, joista yhtiön yhtiökokouksessa pitää päättää yksimielisesti. Niitä ovat muun muassa yhtiöjärjestyksen muuttaminen, yhtiön toiminta-ajatuksen, liiketoimintasuunnitelman tai toiminnan olennainen muuttaminen, omistuspohjan laajentaminen sekä pikaraitioteiden toiminnan kannalta erittäin merkittävät järjestelmätason investointien investointiperiaatteet ja investointiraamit.

Osakkaat järjestävät vähintään kolme kertaa vuodessa osakkaiden kokouksen, jonka tarkoituksena on antaa yhtiölle ja konserniyhtiöille omistajaohjaukseen liittyviä ohjeita ja suosituksia.

13.12.2021

Osakassopimuksessa määritellään yhtiön hallituksen valintaan liittyvät nimeämisoikeudet. Helsingillä on yhtiön perustajana oikeus nimetä hallitukseen kolme jäsentä, joista yksi puheenjohtajaksi, ja Vantaalla kahden omistajan tilanteessa oikeus nimetä yksi hallituksen jäsen. Lisäksi Helsinki ja Vantaa nimittävät yhteistyössä hallitukseen kaksi kaupunkiorganisaatioiden ulkopuolista jäsentä.

Osakassopimuksen mukaan tietyt yhtiön kannalta merkittävät päätökset edellyttävät hallituksen yksimielistä päätöstä. Näitä ovat muun muassa konsernistrategian vahvistaminen ja muuttaminen, yhtiön huomattavat sopimukset ja investoinnit, jotka eivät kuitenkaan edellytä omistajan tai omistajien hyväksyntää, merkittävät kustannustehokkuuteen ja laatuun liittyvät kysymykset sekä toimitusjohtajan valinta ja erotaminen.

Osakassopimuksessa määritellään myös konsernirakennetilanteeseen liittyen kaupunkiliikenneyhtiön konserniyhtiöiden hallitusten nimeäminen. Hallitukseen valitaan ensisijaisesti yhtiön tai sen muun konserniyhtiön toimivaan johtoon kuuluvia henkilöitä tai kaupunkiliikenneyhtiön osakkaiden palveluksessa olevia viranhaltijoita.

Osakassopimuksen mukaan Vantaan kaupungilla on oikeus irtautua kaupunkiliikenneyhtiön omistuksesta, mikäli Vantaan ratikka ei toteudu, tai Vantaa päättää olla erityisestä perustellusta syystä siirtämättä mitään Vantaan ratikan toteutukseen liittyviä suunnitelmia, oikeuksia, velvollisuuksia, varoja tai velkoja kaupunkiliikennekonserniin ja Vantaa päättää olla tekemättä ratikan kalustohankintoja kaupunkiliikennekonsernin kautta esimerkiksi tilanteessa, jossa Verohallinnon ennakkoratkaisujen perusteella em. toimenpiteistä aiheutuisi merkittäviä verokustannuksia, Vantaan ja HSL:n välillä ei saavuteta yhteisymmärrystä Vantaan ratikkaan liittyvien kustannusten jakautumisesta tai Vantaan ratikan rahoituksesta ei päästä sopimukseen yhtiön ja Vantaan kaupungin välillä. Vantaalla on irtautumisoikeus yhtiöstä myös silloin, jos yhtiö ei käynnistä osakassopimuksen mukaista konsernirakenteen muodostamista viimeistään sopimuksessa määriteltävässä määräajassa.

Siemens-oikeudenkäyntiin liittyen osakassopimuksessa sovitaan, että kaikki HKL:n ja Länsimetro Oy:n sekä Siemens Osakeyhtiön ja Siemens SAS:n välisestä riita-asiasta mahdollisesti aiheutuvat oikeudet, velvollisuudet ja vastuut, mukaan lukien mahdolliset vahingonkorvusoikeudet, säilyvät Helsingin kaupungilla, eivätkä nämä oikeudet tai velvollisuudet siirry miltään osin kaupunkiliikenneyhtiölle, sen tytäryhtiöille tai muille osakkaille. Yhtiö sitoutuu kuitenkin osaltaan myötävaikuttamaan kyseisen riita-asian käsittelyyn esimerkiksi antamalla pyydettyä tarvittavia tietoja.

Kaupunginhallitus totesi 13.9.2021, § 623 päättäessään esittää liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämistä kaupunginvaltuustolle, että yhtiössä tulee varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate. Lisäksi kaupunginhallitus totesi muun muassa pitävänsä tärkeänä, että pyritään varmistamaan, että perustettavan yhtiön osalta kaupungin luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeus sekä -mahdollisuus säilyy liikelaitosta vastaavan laajuisena. Kaupunginvaltuusto puolestaan hyväksyi 22.9.2021 liikenneliikelaitoksen yhtiöittämisestä päättäessään muun muassa seuraavan toivomusponnen: kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävien mahdollisuuksien, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta.

Kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja varsinaisen toiminnan käynnistämiseen liittyvissä toimenpiteissä otetaan huomioon myös kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksen yhteydessä 8.11.2021 päättämä edellytys, että toimeenpanon kaikissa vaiheissa huomioidaan sen 13.9.2021 kokouksessa tekemät linjaukset niin henkilöstön kuin luottamushenkilöidenkin asemaa koskien.

Osakassopimusluonnoksessa todetaan muun muassa, että kaupunkiliikenneyhtiö ja sen tulevat tytäryhtiöt toimivat mahdollisimman avoimesti ja läpinäkyvästi osakkaina olevia kaupunkia, HSL:ää ja muita yhtiön ja sen tulevien tytäryhtiöiden sidosryhmiä kohtaan. Lisäksi osakkailla on rajoittamaton oikeus tutustua yhtiön kirjanpitoon, sopimukseen ja muuhun yhtiön hallussa olevaan, yhtiötä koskevaan materiaaliin, ja osakkaiden edustajilla ja asiantuntijoilla on oikeus saada yhtiön tilintarkastajilta kaikki näiden laatimat muistiot sekä muu haluamansa, yhtiötä koskeva tieto.

Horisontaaliseen yhteistyöhön sekä HSL:n mahdollisiin kilpailutuksiin liittyvästä HSL:n ja yhtiön välisestä tietojenvaihdosta ja tiedonsaantioikeudesta sovitaan erikseen HSL:n ja yhtiön välisissä horisontaalista yhteistyötä koskevissa sopimuksissa. Lisäksi yhtiö tukee HSL:ää sille säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarjoamalla läpinäkyvästi tietoa ja asiantuntemusta.

Luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuteen liittyen osakassopimuksessa on seuraava kirjaus: Helsingin ja Vantaan kaupunkien luottamushenkilöillä on oikeus saada yhtiöltä tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita he toimessaan pitävät tarpeellisina. Tietojensaantioikeus ei kuitenkaan koske sellaisia tietoja ja asiakirjoja, jotka viranomaisen asiakirjoina olisivat lain mukaan salassa pidettäviä.

Toimiohjeet yhtiökokousedustajalle

HKL:n toimintojen siirtäminen kaupunkiliikenneyhtiölle edellyttää useita erilaisia yhtiöoikeudellisia päätöksiä. Esimerkiksi HKL:n muun kuin metrotuotoihin liittyvän omaisuuden siirto toteutetaan osakeannilla, jossa Helsinki maksaa merkittäviä yhtiön osakkeita liikenneliikelaituksen omaisuudella.

Jotta kaupunginvaltuuston hyväksymä yhtiöittämisjärjestely voi edetä suunnitellusti ja kaupunkiliikenneyhtiö aloittaa varsinaisen toimintansa 1.2.2022, on tarpeen pystyä tekemään kaikki tarvittavat yhtiöoikeudelliset päätökset mahdollisimman pian sen jälkeen, kun Patentti- ja rekisterihallitus on omilla rekisteriviranomaisen toimillaan mahdollistanut ne.

Tätä nopeaa etenemistä varten kaupungin yhtiökokousedustajalle on perusteltua antaa etukäteen toimivalta hyväksyä kaupunkiliikenneyhtiön tulevissa yhtiökokouksissa yhtiön hallituksen osakeanteja ja muita päätöksiä koskevat esitykset, jotka liittyvät liikenneliikelaituksen yhtiöittämiseen ja toimintojen siirtoon kaupunkiliikenneyhtiölle sekä Vantaan kaupungin mukaantuloon yhtiön omistajaksi. Lisäksi yhtiökokousedustajalle annetaan etukäteen toimiohje tarvittaessa hyväksyä Helsingin ja Vantaan kesken neuvoteltu osakassopimus yhtiön osalta yhtiökokouksessa. Näin voidaan varmistaa kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen ja siihen liittyvien kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätösten onnistunut toimeenpano.

Ensimmäisenä vaiheena järjestelyn toteuttamisessa on päättäminen maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen ja yhtiön hallituksen valtuuttaminen päättämään toimintojen siirron ja metron henkilöstön siirron toteuttamiseksi sekä Vantaan kaupungin omistajaksi liittymiseksi tarvittavista suunnatuista osakeanneista.

Lopuksi

Hallintosäännön 8 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää toimiohjeiden antamisesta kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin, silloin kun kyseessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia sekä osakassopimuksen ja muiden vastaavien asiakirjojen hyväksymisestä sekä niihin tehtävistä muutoksista.

Kaupunginvaltuuston 22.9.2021 päättämästä HKL:n toimintojen yhtiöittämisestä tehty kunnallisvalitus on peruutettu 3.12.2021. Näin ollen ei enää ole estettä valtuuston päätöksen täysimääräiselle täytäntöönpanolle ja siihen liittyville muille toimenpiteille, kuten osakassopimuksen tekeminen Vantaan kaupungin ja kaupunkiliikenneyhtiön kanssa.

13.12.2021

Asia/7

Vantaan kaupunki päätti 30.11.2021 hyväksyä liittymisen kaupunkiliikenneyhtiön omistajaksi, merkitä yhtiön osakkeita ensivaiheessa enintään 100 000 eurolla ja hyväksyä yhtiön osakassopimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Osakassopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 22.11.2021 § 149

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti nimetä perustettavan kaupunkiliikenneyhtiön hallituksen jäseneksi ja puheenjohtajaksi Minna Salmisen, hallituksen jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi Joonna Turtiaisen sekä jäseneksi Tuomas Rantasen.

Samalla konsernijaosto toteaa, että hallituksen jäsenten nimeämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Käsittely

13.12.2021

22.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Konsernijaosto päätti yksimielisesti Ville Jalovaaran ehdotuksesta valita hallituksen jäseneksi ja puheenjohtajaksi Minna Salmisen.

Konsernijaosto päätti yksimielisesti Jenni Pajusen ehdotuksesta valita hallituksen jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi Joonna Turtiaisen.

Konsernijaosto päätti yksimielisesti Anni Sinnemäen ehdotuksesta valita hallituksen jäseneksi Tuomas Rantasen.

01.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 830

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä liikenneliikelaitoksen kanssa perustamaan osakeyhtiön liikenneliikelaitoksen muun kuin metron liittyvän toiminnan jatkamista varten sekä allekirjoittamaan liitteenä olevien luonnosten mukaiset ja muut tarvittavat yhtiön perustamis- ym. asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksyä perustettavan kaupunkiliikenneyhtiön kaikkien osakkeiden merkitsemisen kaupungin lukuun yhtiön perustamisen yhteydessä, ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan osakkeiden merkintähinnan 100 000 euroa talousarviotililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi sekä
- vahvistaa yhtiön kuuluvan ensivaiheessa hallituspalkkioiden osalta palkkioryhmään D.

Kaupunginhallitus edellytti, että toimeenpanon kaikissa vaiheissa huomioidaan sen 13.9. kokouksessa tekemät linjaukset niin henkilöstön kuin luottamushenkilöidenkin asemaa koskien.

13.12.2021

Asia/7

Käsittely

08.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että odotetaan lainvoimaista päätöstä Raitio- ja metrohenkilökunnan yhdistys JHL ry:n kunnallisvalitukseen ja tämän päätöksen sisältö otetaan huomioon uudessa esityksessä.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, joka oli perusteluiltaan saman sisältöinen kuin palautusehdotus.

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Kaupunginhallitus edellyttää, että toimeenpanon kaikissa vaiheissa huomioidaan sen 13.9. kokouksessa tekemät linjaukset niin henkilöstön kuin luottamushenkilöidenkin asemaa koskien.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

01.11.2021 Pöydälle

13.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

06.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 22.09.2021 § 282

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

- hyväksyä liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta liikelai-

toksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle osakeyhtiölle (kaupunkiliikenneyhtiö), sekä

- hyväksyä kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja liikenneliikelaitoksen toimintojen siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

- 1 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävien mahdollisuuksien siihen, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta. (Otso Kivekäs)
- 2 Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteluun. (Jenni Hjelt)
- 3 Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä. (Eveliina Heinäluoma)
- 4 Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päättyy yhtiöittämään HKL:n. (Veronika Honkasalo)

Käsittely

22.09.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Kaupunginvaltuusto totesi kansliapäällikkö Sami Sarvilinnan olevan esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn yleislausekejäävyyden (hallintolain 28.1 § kohta 7) vuoksi.

Valtuutettu Elina Kauppila ehdotti valtuutettu Veronika Honkasalon kannattamana, että esitys hylätään seuraavin perusteluin:

Valmistelun tiukka aikataulu, seudullisuuden vaihtoehtojen toteuttamistapojen arvioinnin puutteellisuus, Vantaan raitiovaunun päätöksen puuttuminen, henkilöstön epätietoisuus ja työehtojen säilymisen kriteeristön sekä uusien ja vanhojen työntekijöiden työehtojen yhdenvertai-

suuden takaamisen vaillinaisuus eivät anna edellytyksiä hankkeen etenemiselle.

Valtuutettu Laura Korpinen ehdotti valtuutettu Pirkko Ruuhonen-Lernerin kannattamana, että ehdotus hylätään seuraavin perusteluin:

Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuu parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, on erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyy kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystytään varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estetään se, ettei myöskään taloudellinen päätäntävalta siirry pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulee paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konsernimuotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuisi turvatomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehdoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi neljä toivomuspontta.

Valtuutettu Otso Kivekäs ehdotti valtuutettu Jenni Hjeltin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta

Valtuutettu Jenni Hjelt ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteluun.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ehdotti valtuutettu Pilvi Torsin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö

menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päättyy yhtiöittämään HKL:n.

Äänestysjärjestys

Hylkäysehdotuksista äänestettiin ensin pohjaehdotusta vastaan. Tämän jälkeen toivomusponnien hyväksymisestä äänestettiin kustakin erikseen.

5 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Esitys hylätään. Valmistelun tiukka aikataulu, seudullisuuden vaihtoehtojen toteuttamistapojen arvioinnin puutteellisuus, Vantaan raitiovaunupäätöksen puuttuminen, henkilöstön epätietoisuus ja työehtojen säilymisen kriteeristön sekä uusien ja vanhojen työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuuden takaamisen vaillinaisuus eivät anna edellytyksiä hankkeen etenemiselle.

Jaa-äännet: 64

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Oona Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

13.12.2021

Ei-äännet: 21

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen tässä äänestyksessä.

6 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Esitän että ehdotus hylätään. Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuu parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, on erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyy kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystytään varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estetään se, ettei myöskään taloudellinen päätäntävalta siirry pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulee paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konsernimuotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuisi turvattomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehdoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Jaa-äännet: 64

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Oona Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula,

13.12.2021

Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 21

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

7 äänestys

Valtuutettu Otso Kivekkään ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuudet siihen, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 61

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Tyhjä: 24

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Juha Hakola, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Sini Korpinen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Otso Kivekkään ehdottaman toivomusponnen.

8 äänestys

Valtuutettu Jenni Hjeltin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteluun.
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 81

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Harry Bogomoloff, Arja Karhuvaara, Risto Rautava, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Jenni Hjeltin ehdottaman toivomusponnen.

9 äänestys

Valtuutettu Eveliina Heinäluoman ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa

13.12.2021

selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 55

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Joel Harkimo, Otto Meri

Tyhjä: 28

Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Oona Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eveliina Heinäluoman ehdottaman toivomusponnen.

10 äänestys

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päätyy yhtiöittämään HKL:n.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 51

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto,

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Tit-ta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmy-ar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Otto Meri, Dani Niskanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarko-maa, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 28

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Fatim Diar-ra, Oona Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Arja Karhuvaa-ra, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Ni-na Suomalainen, Reetta Vanhanen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Veronika Honkasalon ehdot-taman toivomusponnen.

Eriävät mielipiteet

Valtuutettu Mia Haglund jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen on valmis-teltu liian nopeasti ja heikoin perustein. Toivottujen seudullisuuden hyö-tyjen saavuttaminen on epävarmaa. Espoo on ilmoittanut haluttomuus-tensa osallistua yhtiömuotoon. Raitiovaunuhankkeen toteuttaminen Vantaalla ei edellytä HKL:n yhtiöittämistä. Tämän lisäksi seudullisen yh-teistyön vaihtoehtoisia toteuttamistapoja ei ole arvioitu tarpeeksi laajasti ja avoimesti. Henkilöstölle on kerrottu YT-neuvotteluissa, että HKL yh-tiötetään yhtenä kokonaisuutena. Tämän jälkeen on tuotu esille metron liiketoiminnan jääminen yhtiön ulkopuolelle omaksi liikelaitokseksi. Tästä ei kerrottu YT-neuvotteluissa, henkilöstötoimikunnissa tai henkilöstön infotilaisuuksissa. Kun kalusto ja henkilöstö eriytetään eri yhtiöihin syn-tyy epävarmuutta henkilöstön asemasta. Metron liiketoiminnan jäämi-nen yhtiön ulkopuolelle olisi vaatinut selvityksen yhdessä henkilöstön

kanssa. Esitetyssä yhtiömuodossa uusien ja vanhojen työntekijöiden välinen yhdenvertaisuuden toteutuminen on myös epäselvää. Yhtiöittäminen on peruuttamaton päätös. Yhtiöittäminen yhtiöittämisen vuoksi heikentää demokratiaa, sillä yhtiömalli siirtää päätäntävaltaa demokraattisesti valituilta päätöksentekijöiltä yhtiön johdolle. Tiedonsaanti, avoimuus ja toiminnan läpinäkyvyys heikkenee yhtiöittämisen myötä. Helsingissä metro- ja raitiovaunuliikenteessä ei ole muita toimijoita kuin kaupunki. Kiskot muodostavat luonnollisen monopolin, jonka yhtiöittämiselle ei ole tarvittavia perusteita tai edellytyksiä.

Valtuutetut Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Sami Muttilainen, Mai Kivelä, Ajak Majok, Suldaan Said Ahmed, Elina Kauppila, Minja Koskela, Titta Hiltunen, Tuomas Nevanlinna jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Valtuutettu Laura Korpinen jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuisi parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, olisi ollut erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyisi kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystyttäisiin varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estettäisiin se, ettei myöskään taloudellinen päätäntävalta siirtyisi pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulisi paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konserni-
muotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuu turvattomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehdoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Valtuutetut Mari Rantanen ja Jussi Halla-aho jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Valtuutetut Mika Raatikainen, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Tom Päckälén, Pirkko Ruuhonen-Lerner ja Teija Makkonen jättivät eriävän mielipiteen samoin edellä mainituin perusteluin kuin valtuutetut Mia Haglund ja Laura Korpinen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472

13.12.2021

atte.malmstrom(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 26.08.2021 § 133

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginkanslialle seuraavan lausunnon:

HKL:n johtokunta puoltaa liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämistä muuttamalla nykyinen liikelaitosmuotoinen HKL osakeyhtiöksi yhtenä kokonaisuutena, jolle siirtyy koko nykyinen HKL:n liiketoiminta metrotoimintojen omistus- ja järjestämisvastuuta lukuun ottamatta.

Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Johtokunta katsoo, että kokonaisuutena HKL:n hallintomuotoselvityksen, seudullisten selvitysten sekä tehdyn muun valmistelun perusteella yhtiömuoto tukee nykyistä liikelaitosmallia paremmin joukkoliikenneinvestointeihin ja -omaisuuteen sitoutuneiden pääomien tehokkaampaa hallintaa, joukkoliikenteen järjestämisen kokonaiskustannusten läpinäkyvyyttä, henkilöstön kehittämismahdollisuuksia sekä suurten joukkoliikennehankkeiden suunnitelmallista ja onnistunutta läpivientiä.

Yhtiöittämisen vahvuuksia ovat johtokunnan näkemyksen mukaan erityisesti:

- Investointien rahoittamisen joustavuuden ja monipuolisuuden lisääntyminen.
- Yhtiö pystyy tekemään liiketaloudellisesti perusteltuja investointeja liikelaitosmuotoa joustavammin ja siten parantamaan omaa tuottavuuttaan ketterämmin kuin osana kaupungin investointitaloutta. Esimerkiksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) liikennöintikorvauksella rahoitettavat kalusto- ja varikkoinvestoinnit sekä tuotantovälineet ovat yhtiöittämisen myötä mahdollista tehdä liikelai-

tosmallia joustavammin, tarkoituksenmukaisemmin ja parempaan tuottavuuteen johtaen.

- Yhtiörakenne tuo joustavuutta mm. organisaatorakenteen kehittämiseen sekä osajien rekrytointiin.
- Yhtiömuoto mahdollistaa HKL:ää suuremman seudullisen organisaation kehittämisen. Suuremmalla organisaatiolla on paremmat suhteelliset resurssit alan kansainvälisen tason huippuosaamisen kehittämiseen. Tällöin on mahdollista kehittää myös henkilöstönäkökulmasta houkuttelevampia tehtäväkuvia ja organisaation sisäisiä urakehitysvaihtoehtoja.
- Joukkoliikenteen voimakas kasvu edellyttää jatkuvaa asiantuntijaresurssien kasvamista ja huippuosaamisen kehittämistä. Yhtiömuodossa HKL pystyy joustavammin vastaamaan työmarkkinoiden tilanteeseen ottaen huomioon erityisesti, että HKL kilpailee tästä resurssista jatkuvasti mm. yksityisten infra- ja liikennealan toimijoiden kanssa.
- Yhtiönä HKL voisi toimia saman yleissitovan työehtosopimuksen puitteissa kuin muut joukkoliikennemarkkinoilla toimivat yhtiöt, ja HKL pystyisi riittävän aikaisessa vaiheessa vaikuttamaan tulevan yleissitovan raideliikenteen työehtosopimuksen sisältöön. Työehtosopimuksen yleissitovuuden myötä myös mahdollisuus niin sanottuun TES-shoppailuun markkinoilla poistuisi, millä olisi yhteiskunnalle kokonaisuutena etuja tuovia vaikutuksia. Tämä myös helpottaisi kuljettajien siirtymisiä vanhoilta liikennöitsijöiltä uusille niissä tilanteissa, joissa HSL päättäisi kilpailuttaa liikennöintikokonaisuuksia.
- Yhtiömuoto mahdollistaa myös erilaisten ulkoisten palveluiden, esimerkiksi erilaisten IT-palveluiden valinnan ketterämmin ja paremmin yhtiön tarpeita palvelevammin kuin liikelaitosmuodossa.
- Toiminnan läpinäkyvyys ja tavoitteellisuus lisääntyvät.
- Yhtiöittämisen yhteydessä HKL:n ja kaupungin omaisuuden väliset rajapinnat määritetään yksiselitteisesti mikä osaltaan myös parantaa selkeyttä ja läpinäkyvyyttä (esim. maa-alueiden ja maanalaisten tilojen hallinta). Kun yhtiön ja kaupungin hallitsemien omaisuuserien rajapinnat määritellään nykyistä tarkemmin, voidaan myös näihin joukkoliikenteeseen kohdistuvien ja HSL:n infrasopimuksen piirissä olevien investointien kustannusvastuut ja hyödyt rajata nykyistä paremmin niiden aiheuttajalle. Näin on mahdollista lisätä HSL:n muiden jäsenkuntien luottamusta Helsingin infrakustannusten hallintaan.
- Kun yhtiömuodossa palvelut ja infra on hinnoiteltava markkinaehtoisesti, paranee eri toimintojen kaikkien todellisten kustannusten esiintuleminen ja läpinäkyvyys, jolloin hyötyjä voidaan kohdistaa entistä tarkemmin. Päätöksiä tehtäessä kaikki kustannuskomponentit ovat nykyistä läpinäkyvämmiin esillä.

- Yhtiömuodossa HKL:llä on vahvemmat kannusteet kehittää uusia palveluita olemassa olevan osaamisen sekä omaisuuden pohjalta sekä parantaa pääomien hallintaa ja näistä saatavia tuottoja. Näitä ovat esimerkiksi kaluston vuokraus, liike- ja harrastetilojen vuokraus sekä liityntäpysäköinti- ja mikroliikkumisen palveluiden kehittäminen. Kannusteet myös tilojen vuokraukseen ja yhtiön tilojen käyttöasteen kasvattamiseen ovat yhtiömuodossa vahvemmat.
- Yhtiömuoto mahdollistaa Helsinkiä laajemman seudullisen organisaation, jolloin suuruuden synergia tuo taloudellista hyötyä kalusto-, varikko- ja infrahankinnoissa. Esimerkiksi kalustohankintoja voidaan kilpailuttaa suurempina kokonaisuuksina, minkä seurauksena hankinnat kiinnostavat laajempaa joukkoa toimijoita kansainvälisillä markkinoilla ja hankintojen yksikköhinnat laskevat sekä suuremman volyymin että tehokkaamman kilpailun johdosta.
- Seudullisesti yhteinen organisaatio luo myös edellytykset optimoida kokonaisuutta seudullisessa kaupunkiraideliikenteessä erillisten alueellisten organisaatioiden osaoptimoinnin sijaan. Laajempi seudullinen kokonaisuus mahdollistaa paremmin esimerkiksi henkilökunnan, varikoiden sekä liikkuvan kunnossapitokaluston yhteiskäytön yhteiskunnan kokonaisedun kannalta optimaalisesti ja kaupunkiraideliikenteen järjestelmän ja elinkaaren hallinnan paremman laadun toteutumisen.

Lisäksi yhtiöittäminen mahdollistaa Vantaan kaupungin mukaantulon yhtiön omistajaksi niin, ettei Vantaa tule omistamaan sellaisia kokonaisuuksia, jotka eivät liity suunnitteilla olevaan Vantaan raitiotiehankeeseen. Vantaa on pitänyt tätä lähtökohtaa, joka konsernimuotoisessa yhtiössä mahdollistuu, keskeisenä edellytyksenä osallistumiselleen. Lisäksi yhtiöittäminen mahdollistaa myös muiden kaupunkien liittymisen myöhemmin kaupunkiliikenneyhtiön omistajiksi samalla periaatteella.

Yhtiötä perustettaessa johtokunta pitää korostettavan tärkeänä, että yhtiön tehtävänä on maksimoida yhteiskunnallista etua eikä esimerkiksi suppeasti yhtiön taloudellista etua. On yhteiskunnan kokonaisedun näkökulmasta olennaista, että yhtiö tavoittelee laaja-alaisesti kokonaisuuden optimointia. Yhtiö toteuttaa toiminnassaan avoimuutta ja yhtiö toimii viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevan lainsäädännön tavoitteiden mukaisesti antaen yksilöille ja yhteisöille mahdollisuuden valvoa yhtiön toimintaa ja julkisten varojen käyttöä.

Yhtiö tuottaa kestävästä liikkumisesta palveluja, hallinnoi niihin liittyvää infraa, varikoita ja vaunukalustoa sekä toteuttaa niihin liittyviä investointihankkeita seudulla laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi. Yhtiö on omistajilleen keskeinen väline kaupunkirakenteen kehittämiseen liittyvien maankäytöllisten ym. ratkaisujen mahdollistamisessa ja niihin liittyvien tavoitteiden toteuttamisessa. Yhtiö harjoittaa toiminta-

sa omistajiensa ja liikenteen tilaajana toimivan HSL:n tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta näkee kaupunkiliikenneyhtiön perustamisen nykyisessä tilanteessa tarkoituksenmukaisimmaksi ja järkevimmäksi tavaksi varmistaa kaupunkiraideliikenteen järjestelmätasoisesti tehokas toteutus seudulla tulevaisuudessa. Potentiaalia on erityisesti mahdollisuudessa keskittää niukka osaamisresurssi ja välttää tilanne, jossa luodaan kilpailevia organisaatioita tai riskiä osaoptimointiin.

Helsingin kaupunki on kaupunkiliikenneyhtiön suurin omistaja ja Helsingin kaupungin konserniohjaus käyttää merkittävää valtaa yhtiössä. Yhtiöittäminen tukee pitkän aikavälin tavoitteita varmistaa, että Helsinki ja muut omistajakaupungit ovat aktiivisia seudullisten joukkoliikennematkaisuuden edistäjiä, pääkaupunkiseudun raideliikenteellä on yhteiset tavoitteet ja niitä tukeva kustannustehokas palvelujen tuottamisrakenne, ja että seudulliset joukkoliikennematkaisuudet tukevat omistajien strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaupunkiraideliikennehankkeet kytkeytyvät Helsingin ja muidenkin mahdollisten omistajien keskeisimpiin kaupunkikehityskohteisiin ja HKL:n yhtiöittämisen yhtenä tavoitteena on varmistaa toiminnan ketteryys niin, että tavoitellun kaupunkikehityksen toteutumiselle voidaan raidehankkeiden osalta antaa mahdollisimman vahva tuki.

Johtokunta pitää yhtiölle luonnosteltua omistajastrategialuonnosta hyvänä. Omistajastrategiassa näkyvät vahvasti yhteiskunnan kokonaisedun tavoittelu ja kokonaisuuden optimointi. Omistajastrategia asettaa myös kunnianhimoiset haasteelliset tavoitteet toimialan edelläkävijyydestä Euroopassa (elinkaarihokkuus, kustannustehokkuus, vaikuttavuus ja vastuullisuus) sekä orientoi vahvasti asiakaskeskeisyyteen, tuotantovarmuuteen ja Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Johtokunta pitää lisäksi seuraavia aiheita tärkeinä otettavaksi huomioon päätöksenteossa ja yhtiöittämisen täytäntöönpanossa:

- HKL:n henkilöstön tulee kokonaisuudessaan siirtyä uuden yhtiön palvelukseen nk. vanhoina työntekijöinä.
- Yhtiön merkittävässä investoinneissa kaupungin omistajaohjaus ja kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttaminen on tärkeää varmistaa näiden investointien hankesuunnitelmien käsittelyllä kaupungin toimielimissä.
- Yhtiön juoksevaa toimintaa koskeva ennakkoratkaisu Verohallinnolta tulee olla käytettävissä ja sisällöltään myönteinen kaupunginhallituksen käsitellessä esitystä HKL:n yhtiöittämisestä elokuussa 2021.

Johtokunnan kanta HSL:n lausunnossaan esittämiin seikkoihin

15.6.2021 hallituksen kokouksessa antamassaan lausunnossaan yhtiöittämisestä (esityksen liite 7) HSL esitti suosituksia Helsingin kaupungille. HSL on perustettavalle yhtiölle olennaisen tärkeä strateginen kumppani, jonka tavoitteiden toteutuminen on yhteiskunnan kokonaisedun kannalta tärkeää. Seuraavassa johtokunta ottaa kantaa kuhunkin HSL:n esiin nostamaan suositukseen.

Lausunnossaan HSL esitti Helsingille, että mahdollisen uuden yhtiön perustamisessa ja omistajaohjauksessa tulee varmistaa seuraavien tavoitteiden toteutuminen:

"1) Yhtiön omistus, hallintorakenne ja yhtiöjärjestys täyttävät julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit siten, että yhtiön ja HSL:n välillä voidaan tehdä erityisalojen hankintalain 26 § ja erityisalojen hankintadirektiivin 28 artiklan 4. kohdan mukaisia viranomaishankintayksiköiden välisiä yhteistyösopimuksia."

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Tämän edellytyksen täytyminen on ollut valmistelun lähtökohta ja tässä keskeisessä asiassa onnistumisen varmistamiseksi ovat niin HKL kuin HSL käyttäneet myös ulkopuolista asiantuntija-apua. Tätä asiantuntemusta hyödynnetään vielä yhtiön perustamisasiakirjojen viimeistelyssä, jotta asia parhaalla mahdollisella tavalla on päätöksenteossa otettu huomioon.

"2) Näihin edellytyksiin ei myöhemminkään tehdä muutoksia, jotka vaarantaisivat yhtiön ja HSL:n välisten sopimusten oikeudellisen perustan."

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Tämän varmistaminen on niin yhtiön, sen omistajien kuin HSL:n intresseissä. Siksi ei myös ole nähtävissä riskiä asiassa toisin toimimiseksi.

"3) Yhtiö ja sen omistajat ilmoittavat markkinoiden tiedoksi, että yhtiön strategiaan ei tule kuulumaan osallistuminen julkisiin tarjouskilpailuihin, vaan se sitoutuu edistämään tasapuolisten kilpailujen markkinoiden kehittymistä."

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Asia on lähtökohtana kirjattuna esimerkiksi yhtiön pääomistajan (Helsingin kaupunki) luonnostelemassa omistajastrategiassa "Yhtiö toimii omistajien sidosyksikkönä, eikä osallistu joukkoliikenteen liikennöinnin mahdollisiin kilpailutuksiin". Yhtiön toiminnan yksi keskeinen peruste on luoda edellytyksiä (mm. infra, varikot, vaunut), jotta HSL:n järjestämät mahdolliset liikenteen kilpailutukset onnistuvat mahdollisimman hyvin. Tämän asian viestiminen markkinoille voidaan toteuttaa HSL:n kanssa yhdessä sovittavalla tavalla yhtiön ja sen omistajan toimesta.

”4) Yhtiö sitoutuu yhteistyössään HSL:n kanssa tuottamaan, raportoi-
maan ja luovuttamaan toimintaansa koskevia tietoja tilaajaohjausta ja
hankintamenettelyjä varten avoimesti ja vetoamatta yhtiön liikesalai-
suuteen.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Yhtiön tavoite
on yhteiskunnallisen edun tuottaminen ja tämä tarkoittaa esimerkiksi
HSL:n toiminnan tukemista mahdollisimman laajassa mitassa, siten
kuin erikseen sovitaan. Yhtiöllä itsellään ei ole liikesalaisuuksia HSL:n
suuntaan. Päinvastoin yhtiön lähtökohtana on yhtiön toiminnan kehiti-
täminen yhteiskuntaa parhaimmalla tavalla palvelevaksi mahdollisim-
man laajasti yhteiskunnallisten organisaatioiden, kuten HSL, osaamista
hyödyntäen ja yhteiseen tietopohjaan perustaen. On kuitenkin mahdol-
lista, että joihinkin yhtiön markkinoilta hankkimiin palveluihin liittyen näi-
tä palveluja toimittavilla yrityksillä on liikesalaisuuksia, joita yhtiön ei ole
sallittua toimittaa julkisuuteen. Yhtiö pyrkii toiminnassaan välttämään
tällaiset tilanteet ja ottamaan asian huomioon esimerkiksi sopimuksia
laatiessaan.

”5) Yhtiö kykenee kantamaan liiketoimintavastuun oman toimintansa
kustannustehokkuudesta, laadusta, turvallisuudesta ja riskienhallinnas-
ta siten, että yhtiön mahdollisten virhearvioiden tai laiminlyöntien kus-
tannukset ja haitat eivät siirry HSL:n jäsenkuntien ja joukkoliikenteen
matkustajien kannettavaksi.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. HKL:n yhtiöit-
täminen parantaa edellytyksiä tehdä HKL:n toiminnasta yhä laaduk-
kaampaa ja korkeatasoisempaa. Tämän johdosta riskit HSL:n suuntaan
pienenevät nykytilanteeseen verrattuna.

”6) Yhtiö järjestää hallinnassaan olevan kaupunkiraideliikenteen toimin-
taympäristön, erityisesti liikenteenohjauksen, kaluston, varikoiden ja
muiden toimitilojen hallinnan siten, että näiden käyttöehdot ja kustan-
nukset kilpailutetuille operaattoreille ovat läpinäkyviä, kohtuullisia, va-
kaita ja markkinaneutraaleja.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Yhtiön tavoite
on yhteiskunnallisen edun tuottaminen ja tämä tarkoittaa esimerkiksi
HSL:n toiminnan tukemista mahdollisimman laajassa mitassa. Yhtiön
toiminnan yksi keskeinen peruste on luoda edellytyksiä (mm. infra, va-
rikot, vaunut), jotta HSL:n järjestämät mahdolliset liikenteen kilpailutuk-
set onnistuvat mahdollisimman hyvin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi lii-
kenteenohjauksen, kaluston, varikoiden ja muiden toimitilojen hallintaa
siten, että näiden käyttöehdot ja kustannukset kilpailutetuille operaatto-
reille ovat läpinäkyviä, kohtuullisia, vakaita ja markkinaneutraaleja

HSL esitti myös, että HSL:n johtoa ja asiantuntijoita tulisi edelleen osallistaa yhtiöittämisshankkeen valmistelun loppuvaiheessa. Näin on toimittu ja on tarkoitus edelleen niin jatkovalmistelussa kuin yhtiön toiminnan aikanaan toimia. Mahdollisimman hyvä yhteistyö HSL:n kanssa on tärkeä edellytys yhteiskunnan kokonaisedun tuottamisen näkökulmasta.

HSL suosittelee lisäksi, että kaupunkiliikenneyhtiön omistajat huolehtivat siitä, että yhtiön hallituksessa ja toiminnan tarkastuksessa on käytettävissä puolueetonta joukkoliikennetoimialan asiantuntemusta ja kokemusta. Tämä on varmasti myös Helsingin kaupungin tavoitteiden mukaista kaupungin asettaessa henkilöitä yhtiön hallitukseen ja toiminnan tarkastukseen.

HSL esitti myös, että Helsingin ja kaupunkiliikenneyhtiön tulee varautua Helsingin kaupunkipyöräpalvelun tilaajatehtävien siirtämiseen HSL:lle viimeistään nykyisen sopimuksen päättyessä. Tämä seikka ei varsinaisesti liity yhtiön perustamiseen vaan kaupunki tekee asiassa tarkoituksenmukaisuusharkintaa asian ollessa ajankohtainen riippumatta siitä toimiiko HKL liikelaitos- vai yhtiömuodossa.

Lisäksi HSL esitti, että HKL:n nykyisten muuhun kuin raideliikenteeseen liittyvien tehtävien järjestämistapaa valmistellaan yhdessä HSL:n kanssa ja näihin tehtäviin osoitetaan Helsingin puolella riittävät resurssit erityisesti bussiliikenteen toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tässä asiassa HSL:llä oli lausuntoa antaessaan virheellinen käsitys siitä, että perustettavaan yhtiöön siirtyisi vain raideliikenteeseen liittyvät HKL:n tehtävät. Yhtiöön on kuitenkin siirtymässä HKL:n nykyinen toiminta lähtökohtaisesti kokonaisuudessaan ja joukkoliikenteen eri tehtävien hoitoon liittyvät synergiat säilyvät ja edelleen vahvistuvat. Erillisten resurssien osoittaminen Helsingin kaupungin organisaatiossa ei siis ole tarpeen.

Pöytäkirjan tarkistaminen

Samalla johtokunta tarkasti pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Käsittely

26.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti lausunnon perusteluita:

Kpl 80 muutetaan seuraavasti: "Liikelaitos varmistaa, että metrojärjestelmän turvallisuus järjestetään liikennepalvelulain, raideliikennelain sekä liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) antaman kaupunkiraideliikennemääräyksen velvoittaman turvallisuusjohtamisjärjestelmän mukaisesti"

13.12.2021

Kpl 83 muutetaan seuraavasti: "Toimitusjohtajan lisäksi liikenneliikelaitoksella on liikelaitoksen hallinnosta ja talousasioista vastaavaa työvoimaa sekä riittävä turvallisuusvastuiden edellyttämä turvallisuudesta vastaava organisaatio."

Palautusehdotus:

Anu Suoranta: Palautetaan päätös valmisteluun niin, että johtokunnalle tuodaan päätöksenteon tueksi yhtiömallin lisäksi muita seudullisen raideyhteistyön toteuttamisen vaihtoehtoja.

Eri mallien arvioinnissa on huomioitava miten toteutetaan toiminnan avoimuus, turvataan henkilöstön nykytyöehtojen vähimmäistason pysyvyys muutostilanteessa mukaan lukien uusien työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuus sekä työntekijöiden asema hallinnossa ja päätöksenteossa sekä kaupungin poliittisen tavoitteenasettelun ohjaavuus.

Seudullisen raideyhteistyön jatkovalmistelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että noudatetaan vastuullista työnantajapolitiikkaa. Ylikunnallisen raideyhteistyön tarkoitus ei ole tuoda yhteistyön osapuolille säästöjä henkilöstökuluissa. Uusien ja vanhojen työntekijöiden on oltava yhdenvertaisessa asemassa. Valmistelun aikana tulee käydä yhteiskunnallinen keskustelu eri mallien vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä niiden tuomiin hyötyihin ja riskeihin veronmaksajille.

Lisäksi valmisteluun tulee ottaa riittävä aikaikkuna, jotta seudullisen yhteistyön kartoittaminen sekä tarpeenmukaisuus voidaan taata tulevissa malleissa

Kannattaja: Samuli Voutila

Vastaehdotus:

Minna Salminen: Tehdään seuraava lisäys "HKL:n johtokunta puoltaa.." kappaleen (2) yhteyteen:

Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Kannattaja: Sini Korpinen

13.12.2021

Asia/7

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Palautetaan päätös valmisteluun niin, että johtokunnalle tuodaan päätöksenteon tueksi yhtiömallin lisäksi muita seudullisen raideyhteistyön toteuttamisen vaihtoehtoja.

Eri mallien arvioinnissa on huomioitava miten toteutetaan toiminnan avoimuus, turvataan henkilöstön nykytyöehtojen vähimmäistason pysyvyys muutostilanteessa mukaan lukien uusien työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuus sekä työntekijöiden asema hallinnossa ja päätöksenteossa sekä kaupungin poliittisen tavoitteenasettelun ohjaavuus.

Seudullisen raideyhteistyön jatkovalmistelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että noudatetaan vastuullista työnantajapolitiikkaa. Ylikunnallisen raideyhteistyön tarkoitus ei ole tuoda yhteistyön osapuolille säästöjä henkilöstökuluissa. Uusien ja vanhojen työntekijöiden on oltava yhdenvertaisessa asemassa. Valmistelun aikana tulee käydä yhteiskunnallinen keskustelu eri mallien vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä niiden tuomiin hyötyihin ja riskeihin veronmaksajille.

Lisäksi valmisteluun tulee ottaa riittävä aikaikkuna, jotta seudullisen yhteistyön kartoittaminen sekä tarpeenmukaisuus voidaan taata tulevissa malleissa

Jaa-äännet: 7

Niklas Kaskeala, Sini Korpinen, Pekka Pirkkala, Minna Salminen, Mirita Saxberg, Aino Tuominen, Joonas Turtiainen

Ei-äännet: 2

Anu Suoranta, Samuli Voutilainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tehdään seuraava lisäys "HKL:n johtokunta puoltaa.." kappaleen (2) yhteyteen: Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa

13.12.2021

Asia/7

laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8

Niklas Kaskeala, Sini Korpinen, Pekka Pirkkala, Minna Salminen, Mirita Saxberg, Aino Tuominen, Joonas Turtiainen, Samuli Voutilainen

Tyhjä: 1

Anu Suoranta

Poissa: 0

19.08.2021 Pöydälle

13.08.2021 Pöydälle

11.08.2021 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

13.12.2021

Asia/8

§ 158

Palmia Oy:n hallituksen jäsenen valintaa koskeva osakkeenomistajan päätös

HEL 2021-006103 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti tehdä yhtiökokousta pitämättä Palmia Oy:n osakkeenomistajan päätöksen, jolla yhtiön hallituksen jäseneksi valitaan kasvatustieteiden maisteri Sirkka Susanna Nikula yhtiöjärjestyksen mukaiseksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita kirjaamaan, päiväämään, numeroimaan ja allekirjoittamaan osakkeenomistajan päätöksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Nimitystoimikunnan ehdotus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Palma Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Palma Oy

Palma Oy:n toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia harjoittaa ruoka-, kiinteistö-, siivous-, rakentamis-, logistiikka- ja turvapalvelu-

toimintaa. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa toimialansa mukaista koulutusta ja neuvontaa sekä kaikkea kokouspalveluiden myyntiä, tilanvuokrausta, toimitilapalveluita, IT-palveluiden myyntiä ja konsultointia.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten harjoittaa kiinteistöjen, osakkeiden ja osuuksien ostamista, myyntiä, omistamista, vuokrausta ja hallintaa.

Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Yhtiö pyrkii toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristöä säästävään energiankäyttöön liiketaloudellisesti kannattavalla tavalla.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä.

Hallituksen puheenjohtajan valitsee yhtiökokous.

Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia tai valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Nimitystoimikunnan ehdotus

Palmia Oy:lle päätettiin osakkeenomistajan yksimielisellä päätöksellä perustaa 1.9.2021 pysyvä osakkeenomistajan nimitystoimikunta, jonka tehtävänä on vuosittain valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle sekä varmistaa, että hallituksella ja sen jäsenillä on yhtiön tarpeita vastaava riittävä osaaminen ja kokemus.

Nimitystoimikuntaan valittiin 1.9.2021 pormestari Juhana Vartiainen, kansliapäällikkö Sami Sarvilinna sekä kaupunginvaltuutetut Elisa Gebhard, Titta Hiltunen ja Tuomas Rantanen.

Osakkeenomistajan nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan nimitystoimikunnan on hallituksen kokoonpanoa koskevaa ehdotusta laatiessaan huolehdittava, että yhtiön hallituksella on riittävä asiantuntemus, osaaminen ja kokemus yhtiön toimialaan ja liiketoimintaan kuuluvissa asioissa. Hallituksella tulee kollektiivina olla riittävä osaaminen ja pätevyys erityisesti yhtiölle vahvistetussa kaupungin omistajastrategiassa määritellyissä asioissa.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 12.4.2021, § 50 muun muassa, että Palmia Oy:n hallituksen kokoa kasvatetaan kuuteen, ja lisätään yksi kaupunkikonsernin ulkopuolinen jäsen.

Palmia Oy:n osakkeenomistajan nimitystoimikunta päätti liitteen mukaisesti ehdottaa konsernijaostolle, että yhtiön hallitukseen nimetään uudeksi jäseneksi osaamisensa ja kokemuksensa perusteella kasvatustieteiden maisteri Sirkka Susanna Nikula. Nikula on henkilöstöjohtamisen ammattilainen, joka omaa vankkaa kokemusta myös hallitustyöskentelystä. Hän on toiminut henkilöstöjohtamisen tehtävissä yli 15 vuotta, muun muassa SOK:n henkilöstöjohtajana.

Osakkeenomistajan nimitystoimikunnan näkemyksen mukaan Nikula tuo Palmia Oy:n hallitukseen erityisesti omistajastrategiassa määriteltäisiin hallituksen kollektiivisiin osaamisvaatimuksiin sisältyvää henkilöstöasioiden sekä osaamisen kehittämisen kokemusta, samoin hänellä on laaja kokemus työnantajamielikuvan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä.

Nimitystoimikunta ehdottaa, että Nikulan nimeäminen tehdään viipymättä joko Palmia Oy:n osakkeenomistajan päätöksenä ilman yhtiökokousta tai ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksenä.

Lopuksi

Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan osakkeenomistajat voivat yhtiökokousta pitämättä yksimielisinä päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta. Päätös on kirjattava, päivättävä, numeroitava ja alikirjoitettava.

Kaupungin hallintosäännön 8 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävänä on päättää osakkeenomistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä silloin, kun päätös tehdään yhtiökokousta pitämättä ja kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia. Lisäksi konsernijaosto päättää jäsenien ja jäsen ehdokkaiden nimeämisestä yhteisöjen ja säätiöiden toimieliiniin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Nimitystoimikunnan ehdotus

13.12.2021

Asia/8

Oheismateriaali

1 Omistajastrategia 12.4.2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Palmia Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

13.12.2021

Asia/9

§ 159

Työmaahuolto Oy Ab:n hallituksen jäsenen valintaa koskeva osakkeenomistajan päätös

HEL 2021-004693 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto teki yhtiökokousta pitämättä Työmaahuolto Oy Ab:n osakkeenomistajan päätöksen, jolla yhtiön hallituksen jäseneksi valitaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi strategiajohtaja Markus Kühn.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita kirjaamaan, päiväämään, numeroimaan ja allekirjoittamaan osakkeenomistajan päätöksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Työmaahuolto Oy Ab

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Työmaahuolto Oy Ab

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %. Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia kiinteistöjen, koneiden ja laitteiden kunnossapito, ravitsemuspalvelujen tuotanto ja myynti sekä ravitsemusalan konsultointi.

Hallituksen jäsenen nimeäminen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään viisi jäsentä. Hallituksen toimikausi on kaksivuotinen ja se päättyy keväällä 2022. Yhtiön hallituksessa on tällä hetkellä kolme jäsentä. Puheenjohtajana sekä varapuheenjohtajana toimivat luottamushenkilötaustaiset jäsenet. Kaupunginhallituksen konsernijaosto on 2.3.2020 § 16 nimennyt yhtiön puheenjohtajaksi Marko Ekqvistin (PS) ja varapuheenjohtajaksi Annikki Kaikkosen (Vas.). Lisäksi hallituksessa on viranhaltijajäsenenä Palvelukeskusliikelaitoksen talous- ja hallintoyksikön päällikkö Raimo Niippa.

Yhtiön hallituksen jäsenmäärää on tarkoituksenmukaista nostaa, kaupungin keskushallinnon ja yhtiön välisen yhteydenpidon sekä kaupungin sisäiseen ruokatuotantoon liittyvän kokonaisnäkemys vahvistamiseksi, kolmesta jäsenestä neljään. Yhtiön hallitusta koskevien omistajastrategian linjausten mukaan hallituksen osaamisvaatimuksina on kuntalain ja konserniohjeen mukaiset hallituksen kollektiiviset osaamisvaatimukset eli muun muassa yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Strategiajohtaja Markus Kühnillä on yli 20 vuoden kokemus teollisen palveluliiketoiminnan kehittämisestä viime vuosilta erityisesti logistiikka-alalta. Hänellä on osaamista laajojen toiminnallisten ja tuotannollisten uudistusten ja investointien suunnittelusta sekä näiden toteutuksen johtamisesta ja hän täydentää osaamisellaan ja kokemuksellaan hallituksen kollektiivista osaamista. Hän toimii myös Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan puheenjohtajana, mikä mahdollistaa yhdessä kaupungin johtoryhmän jäsenyyden kanssa tarvittavan kokonaiskuvan muodostamisen kaupungin oman ruokahuoltopalvelun järjestämiseen liittyvistä strategisista vaihtoehdoista ja valinnoista. Liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtajan tehtävän hoitamisen kannalta on arvioitu, ettei hallituksen jäsenyyteen liity sellaisia esteellisyyskysymyksiä, että hallitusvalinta ei olisi perusteltu. Mahdollisessa yksittäisessä tilanteessa ilmenevä esteellisyys ratkaistaan kuntalain ja hallintolain mukaisilla tavanomaisilla menettelyillä.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 3 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää osakkeenomistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä silloin, kun päätös tehdään yhtiökokousta pitämättä ja kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia. Saman pykälän 1 kohdan mukaan konsernijaosto päättää jäsenien ja jäsen ehdokkaiden nimeämisestä yhteisöjen ja säätiöiden toimielimiin.

Esittelijä

kansliapäällikkö

13.12.2021

Asia/9

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Työmaahuolto Oy Ab

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Nimettävä
Oikeuspalvelut
Konserniohjaus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 160

Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30:n ylimääräinen yhtiökokous

HEL 2020-013854 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto kehotti kaupungin yhtiökokousedustajaa Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30:n tulevassa ylimääräisessä yhtiökokouksessa 15.12.2021:

- Toimimaan siten, että yhtiökokous kehottaa yhtiön hallitusta pidättäytymään toistaiseksi ruuantuotantolaitoksen uusinvestointia koskevista toimenpiteistä. Samalla yhtiökokous toteaa, että omistaja ryhtyy selvittämään uusinvestointia koskevia jatkotoimia.
- Hyväksymään, että yhtiökokous päättää merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvion, jossa ei ole määräraha-avausta ruuantuotantolaitoksen investointihankkeen suunnitellulle sekä yhtiön hallituksen aiemmin yhtiökokoukselle esittämän ja kokouskutsussa toistaman selvityksen.
- Toimimaan siten, että yhtiön hallituksen jäseneksi valitaan yhtiöjärjestyksen mukaiseksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi strategiajohtaja Markus Kühn.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 ylimääräinen yhtiökokouskutsu 2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie
30

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30

Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 on kaupungin kokonaan omistama yhtiö. Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Vantaalla kaupunginosassa 52 korttelissa 109 sijaitsevaa tonttia n:o 2 sekä sillä olevia rakennuksia siten, että yhtiön jokainen osake yhdessä toisten osakkeiden kanssa tuottaa osakkeenomistajalle oikeuden hallita määrättyä huoneistoa rakennuksessa A, B tai C.

Yhtiön kiinteistössä toimii Palvelukeskusliikelaitoksen käytössä oleva ruoantuotantolaitos, joka on laajan peruskorjauksen tarpeessa. Yhtiön hallitus on tehtyjen vaihtoehtotarkastelujen perusteella päättänyt siihen, että nykyisen tuotantolaitoksen peruskorjaamisen sijaan tulisi rakentaa kokonaan uusi tuotantolaitos. Kaupungin talousarvioon pohjautuen myös muut vaihtoehdot kaupungin ruokatuotannon järjestämiseksi on selvitettävä.

Ylimääräinen yhtiökokous 12.2.2021

Yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa 12.2.2021 on päätetty merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen konsernijaoston 8.12.2021 § 15 hyväksymä, seuraavan sisältöinen tuotantolaitoksen suunnitteluvaihetta koskeva selvitys.

Uuden laitoksen suunnittelu on tarpeen käynnistää nopeasti. Uuden laitoksen mitoittaminen edellyttää tarkempia suunnitelmia. Yhtiö käynnistää yhteistyössä palvelukeskuksen ruokahuollon asiantuntijoiden, kaupunkiympäristön toimialan ja ateriapalveluja tilaavien toimialojen kanssa laitoksen suunnittelun, jotta päätös laitoksen koosta voidaan tuoda erikseen päätettäväksi.

Laitoksen päiväannosten kapasiteettia on arvioitu vaihteluvälillä 30 000–90 000 ja tilaavien hallintokuntien tarve asettuu vaihteluvälin alapäähän. Lopullisesta mitoituksesta päättäminen edellyttää tarkempaa suunnittelua. Tuotantolaitoshankkeen kokonaiskustannukset ovat arvion mukaan 55–75 miljoonaa euroa. Edellä esitetyn arvion pohjalta suunnitteluvaiheen kokonaiskustannukset asettunevat arvion mukaan 5–10 miljoonan euron haarukkaan. Tästä vuonna 2021 arvioidaan käytettävän 1–2 milj. euroa riippuen siitä, milloin suunnittelu vuoden 2021 aikana pääsee käyntiin. Suunnitteluvaihe aloitetaan tuotantolaitoksen prosessi- ja laitesuunnittelulla. Tarkoituksena on, että kiinteistöyhtiö hankkii ensivaiheessa muun myöhemmän suunnittelun pohjaksi lähinnä prosessi- ja laitesuunnitteluun liittyvää palvelua nykyisen tuotantolai-

toksen ruoanvalmistuslaitteistoon liittyvästä omistuksesta ja kunnossapidosta vastaavalta Työmaahuolto Oy Ab:ltä ja rahoittaa palveluoston ensivaiheessa kassavaroistaan.

Ylimääräinen yhtiökokous 15.12.2021 ja hallituksen esitys

Yhtiön hallitus on kutsunut ylimääräisen yhtiökokouksen koolle 15.12.2021. Yhtiökokouskutsun mukaan yhtiökokouksessa on tarkoitus merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvio, jossa nyt kysymyksessä olevaa investointihanketta koskeva suunnitteluväraesitys 4 miljoonaa euroa on poistettu, sekä yhtiön hallituksen esitys, jonka mukaan ruoantuotantolaitoksen suunnittelun kokonaisvastuu ja rahoittaminen siirtyy Helsingin kaupungin vastattavaksi. Lisäksi yhtiökokous päättää merkitä tiedoksi hallituksen aiemmin yhtiökokoukselle esittämän ja nyt toistaman selvityksen.

Kutsu on liitteenä 1.

Kaupungin ruokatuotannon järjestämisen selvittäminen

Mikäli uuden ruokakonseptin kokonaiskapasiteetti mitoitetaan 100 000 päiväannokseen, niin kaupungin oman tuotantolaitoshankkeen kokonaiskustannukset ovat tämän päivän parhaan tiedon mukaan arviolta 80–100 milj. euroa. Tilanteessa, jossa päädytään kaupungin ruoka- ja ateriatuotannon toimintamallin uudistamiseen ja/tai pienempään ruoantuotantoon esimerkiksi 60 000 päiväannokseen, tulevat hankekustannukset pienemään.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on 8.2.2021 § 15 päätöksen perusteluissa todennut, että suunnittelun lähtökohdaksi esitetty 100 000 päiväannoksen mitoituksen voidaan arvioida olevan ylimitoitettu verrattuna nykyiseen tuotantolaitokseen sekä tulevaan tarpeeseen ja näin ollen lopullisesta mitoituksesta päättäminen vaatii vielä tarkempaa suunnittelua.

Osana palvelukeskuksen kehittämisohjelmaa tarkennetaan maaliskuuhun 2022 mennessä miten aiempia suunnitelmia prosessi- ja laitesuunnitteluun liittyvästä palveluhankinnasta nykyisen tuotantolaitoksen ruoanvalmistuslaitteistoon liittyen tarkennetaan omistuksesta ja kunnossapidosta vastaavalta Työmaahuolto Oy Ab:ltä. Tähän asti suunnitelmissa on ollut, että em. palveluosto ensivaiheessa olisi rahoitettu yhtiön kassavaroista.

Ruoantuotantolaitoshankkeen toteutus ja siihen liittyvät rahoituspäätökset on edellä mainituista syistä tarkoituksenmukaista siirtää valmisteltavaksi ja tehtäväksi jatkossa omistajan eli Helsingin kaupungin ohjauksella ja vastuulla.

Hallituksen jäsenen nimeäminen

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään viisi jäsentä. Hallituksen toimikausi on kaksivuotinen ja se päättyy keväällä 2022. Yhtiön hallituksessa on tällä hetkellä kolme jäsentä. Puheenjohtajana sekä varapuheenjohtajana toimivat luottamushenkilötaustaiset jäsenet. Kaupunginhallituksen konsernijaosto on 1.11.2021 § 135 nimennyt yhtiön puheenjohtajaksi Pirjo Kivistön (SDP) ja varapuheenjohtajaksi Juha Karhun (Vihr.). Lisäksi hallituksessa on viranhaltijajäsenenä Palvelukeskusliikelaitoksen talous- ja hallintoyksikön päällikkö Raimo Niippa.

Yhtiön hallituksen jäsenmäärää on tarkoituksenmukaista nostaa, kaupungin keskushallinnon ja yhtiön välisen yhteydenpidon sekä kaupungin sisäiseen ruokatuotantoon liittyvän kokonaisnäkemys vahvistamiseksi, kolmesta jäsenestä neljään. Yhtiön hallitusta koskevien omistajastrategian linjausten mukaan hallituksen yhteisinä osaamisvaatimuksina on kuntalain ja konserniohjeen mukaisten hallituksen kollektiivisten osaamisvaatimusten lisäksi kiinteistöliiketoiminnan ja markkinoiden asiantuntemus, investoinnit sekä rahoitus.

Strategiajohtaja Markus Kühnillä on yli 20 vuoden kokemus teollisen palveluliiketoiminnan kehittämisestä viime vuosilta erityisesti logistiikka-alalta. Hänellä on osaamista laajojen toiminnallisten ja tuotannollisten uudistusten ja investointien suunnittelusta sekä näiden toteutuksen johtamisesta ja hän täydentää osaamisellaan ja kokemuksellaan hallituksen kollektiivista osaamista. Hän toimii myös Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan puheenjohtajana, mikä mahdollistaa yhdessä kaupungin johtoryhmän jäsenyyden kanssa tarvittavan kokonaiskuvan muodostamisen kaupungin oman ruokahuoltopalvelun järjestämiseen liittyvistä strategisista vaihtoehdoista ja valinnoista. Liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtajan tehtävän hoitamisen kannalta on arvioitu, ettei

hallituksen jäsenyyteen liity sellaisia esteellisyyskysymyksiä, että hallitusvalinta ei olisi perusteltu. Mahdollisessa yksittäisessä tilanteessa ilmenevä esteellisyys ratkaistaan kuntalain ja hallintolain mukaisilla tavanomaisilla menettelyillä.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 3 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää toimiohjeiden antamisesta kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin, silloin kun kyseessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia. Saman pykälän 1 kohdan mukaan

13.12.2021

Asia/10

konsernijaosto päättää jäsenien ja jäsenehdokkaiden nimeämisestä yhteisöjen ja säätiöiden toimielimiin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 ylimääräinen yhtiökokouskutsu 2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie
30

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Nimettävä
Oikeuspalvelut
Konserniohjaus

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 08.02.2021 § 15

HEL 2020-013854 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto kehotti kaupungin yhtiökokousedustajaa Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30:n tulevassa ylimääräisen yhtiökokouksen jatkokokouksessa 12.2.2021:

1) hyväksymään yhtiön hallituksen päätösehdotuksen yhtiön nykyisen ruoantuotantolaitoksen korvaavan uuden ruoantuotantolaitoksen suunnittelu aloittamisesta sekä

2) esittämään, että yhtiökokous päättää merkitä tiedoksi seuraavan sisältöisen suunnitteluvaihetta koskevan selvityksen:

"Uuden laitoksen suunnittelu on tarpeen käynnistää nopeasti. Uuden laitoksen mitoittaminen edellyttää tarkempia suunnitelmia. Yhtiö käynnistää yhteistyössä palvelukeskuksen ruokahuollon asiantuntijoiden, kaupunkiympäristön toimialan ja ateriapalveluja tilaavien toimialojen kanssa laitoksen suunnittelun, jotta päätös laitoksen koosta voidaan tuoda erikseen päätettäväksi. Laitoksen päiväannosten kapasiteettia on arvioitu vaihteluvälillä 30 000 – 90 000 ja tilaavien hallintokuntien tarve asettuu vaihteluvälin alapäähän. Lopullisesta mitoituksesta päättäminen edellyttää tarkempaa suunnittelua.

Tuotantolaitoshankkeen kokonaiskustannukset ovat arvion mukaan 55 –75 miljoonaa euroa. Edellä esitetyn arvion pohjalta suunnitteluvaiheen kokonaiskustannukset asettunevat arvion mukaan 5–10 miljoonan euron haarukkaan. Tästä vuonna 2021 arvioidaan käytettävän 1-2 milj. euroa riippuen siitä, milloin suunnittelu vuoden 2021 aikana pääsee käyntiin. Suunnitteluvaihe aloitetaan tuotantolaitoksen prosessi- ja laitesuunnittelulla.

Tarkoituksena on, että kiinteistöyhtiö hankkii ensivaiheessa muun myöhemmän suunnittelun pohjaksi lähinnä prosessi- ja laitesuunnitteluun liittyvää palvelua nykyisen tuotantolaitoksen ruoanvalmistuslaitteistoon liittyvästä omistuksesta ja kunnossapidosta vastaavalta Työmaahuolto Oy Ab:ltä ja rahoittaa palveluoston ensivaiheessa kassavaroistaan.

Laitoshankkeen mitoituksesta, toteuttamisesta ja rahoituksesta päätökset valmistellaan ja tehdään erikseen ja myöhemmin."

Käsittely

08.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Lisätään päätösehdotuksen kappaleeseen 4 yhteistyössä sanan jälkeen "Palvelukeskuksen ruokahuollon asiantuntijoiden".

Kannattaja: Ulla-Marja Urho

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Juha Hakola, Jan Vapaavuori

13.12.2021

Ei-äänet: 6

Jasmin Hamid, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 6 (1 tyhjä).

18.01.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

13.12.2021

Asia/11

§ 161

Konserniohjeen mukaisen ennakkokannan antaminen Helsingin Satama Oy:n kehittämisohjelmaan liittyen

HEL 2021-012111 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää kaupungin ennakkokantana hyväksyä Helsingin Satama Oy:n kehittämisohjelman toteuttamisen liitteissä esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Kehittämisohjelmasuunnitelma 22.10.2021
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin Satama Oy

Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia ylläpitää ja kehittää satamaa ja sataman toimintaa sekä tarjota satamapalveluita ja harjoittaa muita alaan liittyviä toimintoja.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten harjoittaa kiinteistöjen, osakkeiden ja osuuksien ostamista, myyntiä, omistamista, vuokrausta ja hallintaa.

Yhtiö toimii ympäristöasioissa vastuullisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Yhtiö pyrkii toiminnassaan tehokkaaseen ja ympäristöä säästävään energiankäyttöön liiketaloudellisesti kannattavalla tavalla.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Ennakkokantapyyntö

Helsingin Satama Oy:n hallitus käsitteli kokouksessaan 26.10.2021 yhtiön kehittämisohjelmaa sekä siihen liittyviä taloudellisia laskelmia ja arvioituja vaikutuksia yhtiön talouteen pitkällä aikavälillä.

Yhtiön hallitus hyväksyi, että Helsingin Satama Oy:n kehittämisohjelmaa 2022–2030 lähdetään toteuttamaan liitteissä esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Samalla hallitus totesi, että päätös on ehdollinen konsernin myönteiselle ennakkokannalle.

Lisäksi Helsingin Satama Oy:n hallitus päätti, että yhtiö jatkaa kehittämisohjelman toteuttamiseen tähtäviä välttämättömiä valmistelutoimia ja -investointeja. Yhtiö tekee hankkeiden investointipäätökset erikseen.

Konserniohje

Kaupunginvaltuuston 17.5.2017, § 241 hyväksymän ja 1.6.2017 voimaan tulleen konserniohjeen kohdan 11.4 mukaan tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta konserniohjeessa määriteltyihin merkittäviin toimenpiteisiin ennen niitä koskevaa päätöksentekoa. Markkinaehtoisen yhtiön osalta yksi ennakkokantaa edellyttävistä asioista on toimintaan nähden merkittävä investointi ja sen rahoittaminen.

Konserniohjeen mukaan kaupungin ennakkokannan antava taho ratkaistaan tapauskohtaisesti asian taloudellisen ja periaatteellisen merkityksen sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Lähtökohtana on, että kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupungin kannan kaupunkikonsernin kannalta taloudellisesti merkittävässä ja periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa. Muissa asioissa kaupungin kannan päättää pormestari, asianomainen apulaispormestari, kansliapäällikkö taikka kaupunginkanslia.

Ennakkokannan antaminen

Ottaen huomioon Helsingin Satama Oy:n toiminnan luonteen ja laajuuden, kehittämisohjelman strategisen ja taloudellisen merkittävyyden sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston aiemmat päätökset asiaan liittyen satamayhtiön kehittämisohjelmassa on kyse koko kaupunkikonsernin kannalta periaatteellisesti laajakantoisesta asiasta. Kaupungin ennakkokanta asiassa on perusteltua päättää konserniohjeen lähtökohdasta poiketen kaupunginhallituksessa konsernijaoston esityksestä.

Kehittämisohjelma

Kaupungin tavoitteena on jo pitkään ollut kehittää ja luoda selkeät kaupunkitilapuitteet Eteläsatamaan, ja alueella on järjestetty useita suunnittelukilpailuja. Parhaillaan käynnissä on kaksivaiheinen Makasiinirannan kilpailu, joka jakautuu laatu- ja konseptikilpailuun sekä myöhemmin käynnistettävään arkkitehtuuri- ja designmuseon arkkitehtikilpailuun. Eteläsatama on samanaikaisesti toiminut yhtenä Helsingin Sataman aktiivista matkustajaliikennettä palvelevista satamanosista.

Helsingin Satama Oy on vuosina 2018–2020 laatinut pitkän aikavälin tulevaisuusskenaariot satamaliikenteestä ja satamien sijainneista. Skenaariotyössä sataman suurimmiksi haasteiksi on tunnistettu keskustan satamien maaliikenneyhteydet.

Skenaariotyön jälkeen laadittu Helsingin Sataman kehittämisohjelma 2022–2030 luo alueenkäytölliset ja liikenteelliset edellytykset satamatoimintojen uudelleenjärjestelyille sekä esittää niiden toteuttamiseen vaadittavat investoinnit. Ohjelma perustuu Helsingin Sataman keskitämisskenaarioon, jonka mukaan Tallinnan liikenne keskitetään Länsisatamaan, Tukholman liikenne Katajanokalle ja satama-alue Eteläsatamassa pienenee mahdollistaen kaupungin kehittämishankkeet alueella. Vuosaaren satamaa puolestaan kehitetään tavaraliikenteen tarpeisiin lisäämällä kenttäkapasiteettia.

Kehittämisohjelma mahdollistaa sataman kasvun ja kehittämisen erityisesti Länsisatamassa, joka on merkittävin keskustan satamanosista. Ohjelma sisältää satamatunnelin Länsisataman ja Länsiväylän välillä, Länsisataman satama-alueen laajentamisen sekä matkustajaterminaalien uusimiset Länsisatamassa ja Katajanokalla.

Kehittämisohjelmalla tavoitellaan sataman ja sen asiakkaiden liiketoiminnan kasvu- ja kehittämisedellytysten turvaamista Helsingin keskustassa ja Vuosaassa. Keskustan satamien maaliikenneyhteyksiin liittyviin haasteisiin vastataan Länsisataman ajoneuvoliikenteen tunnelilla. Tunnelin toteutuminen on keskittämisen edellytys, jotta liikenteet satamansien välillä voidaan järjestellä uudelleen, ja siten mahdollistaa satama-alueen pienentäminen Eteläsatamassa. Satamatunneli parantaa

sataman saavutettavuutta, Jätkäsaaren ja Ruoholahden alueen liikenteen sujuvuutta, liikenneturvallisuutta ja häiriöttömyyttä sekä sataman ympäristövaikutuksia maan pinnalla. Tunneli toteutetaan Helsingin Satama Oy:n investointina.

Kehittämishjelman suunnitelmien osat, satamanosien toteuttamistimenpiteet, liittyvät toiminnallisesti toisiinsa muodostaen kokonaisuuden. Järjestelyt yhdessä satamanosassa vaikuttavat järjestelyihin muissa satamanosissa eikä kokonaisuutta ole mahdollista pilkkoa erillisiin osiin. Vastaavasti myös päätökset yksittäisten kehittämishjelman sisältyvien investointien toteutuksesta on tehtävä järjestyksessä sitä mukaa kuin edeltävät niihin sidonnaiset päätökset ja investoinnit on tehty.

Kehittämishjelman toteutusjärjestys ja päätösten alisteisuus on seuraava:

- Länsisataman aluejärjestelyt ja satamatunnelin toteuttaminen Tallinnan liikenteen keskittämiseksi Katajanokalta Länsisatamaan,
- Katajanokan sataman järjestelyt Tukholman liikenteen keskittämiseksi Katajanokalle ja lopuksi
- Eteläsataman järjestelyt satama-alueen pienentämiseksi.

Ohjelman toteuttaminen on perusteltua paitsi investointi- ja kannattavuusmittareilla myös siksi, että ohjelman investoinnit satamakapasiteettiin, satamainfraan ja satamapalveluihin luovat kasvun edellytykset Helsingin satamatoiminnalle. Ympäristönäkökulmat ohjaavat kehittämishjelman yksittäisten investointien toteuttamista ja alueiden käyttöä. Investointihankkeista laaditaan ympäristövaikutuslaskennat.

Ohjelman investoinnit vuosille 2022–2030 ovat noin 560 miljoonaa euroa. Satamayhtiön muut investoinnit ajanjaksolla ovat arviolta yhteensä 130 miljoonaa euroa. Kehittämishjelman investointikokonaisuus on tehtyjen arvioiden perusteella kannattava ja sen vaikutukset koko yhtiön talouteen ovat positiiviset.

Kehittämishjelmasuunnitelma ei sisällä tarkasteluja kaupungin investoinneista, joita on arvioitu satamatoimintojen keskittämiseen liittyvissä aiemmissa vaiheissa. Kehittämishjelman osalta kaupungin investointitarpeet muodostuvat Vuosaarissa tavaraliikenteen tarpeisiin rakennettavan laajennuksen esirakentamisesta sekä Länsisataman osalta satama-alueen laajentamisen esirakentamisesta ja satamatunnelin liittymäratkaisun toteuttamisesta Salmisaarissa.

Kehittämishjelman kannattavuuslaskennat on tehty vertaamalla sen aiheuttamaa taloudellista muutosta laskentavaihtoehtoon, jossa oletetaan toteutettavan vain välttämättömät investoinnit, ja jossa liikenne keskustasatamissa jäisi 2019 tasolle. Laskentavaihtoehto ei toteuttaisi kaupunginvaltuuston 2021 tekemää periaatepäätöstä liikenteen keskitämisestä.

Kehittämishjelman talousmallinnuksen mukaan Helsingin Satama Oy:n omavaraisuus pysyy tarkastelujaksolla kaupungin omistajastrategiassa asettaman tavoitetaso yläpuolella. Investointien 2022–2030 myötä yhtiön sijoitetun pääoman tuoton odotetaan heikkenevän 2027–2029, minkä jälkeen se kehittyy positiivisesti 2030-luvun ajan. Talousanalyysin perusteella yhtiön on tarvittaessa mahdollista toteuttaa merkittävästi laajempia investointeja myös ohjelman jälkeen.

Kehittämishjelman taustalla ovat ennusteet satamaliikenteen kasvun jatkumisesta sekä matkustaja- että tavaraliikenteen sektoreilla. Linjaliikenteen matkustajamäärien ennustetaan kehittyvän 2019–2029 keskimäärin 0,8 % / vuosi, ja vuosien 2030 ja 2040 välillä keskimäärin 1,2 % / vuosi. Yksiköidyn tavaraliikenteen ennustetaan 2019–2029 kehittyvän 1,4 % / vuosi ja vuosina 2030–2040 keskimäärin 1,7 % / vuosi.

Ajoneuvo ja tavaraliikenteen (ml. alusliikenne) ennusteet perustuvat valtion laatimiin valtakunnallisiin liikenne-ennusteisiin. Matkustajaliikenteen ennuste perustuu Helsingin Sataman rahti- ja matkustajaliikenteen vaihtoehtoiset järjestelyt -raporttiin sekä Helsingin Sataman omaan ja sataman asiakkaiden arvioon. Helsingin Sataman ennuste perustuu näkemykseen, että matkustajaliikenteen palautuminen COVID19-pandemiasta tapahtuu merkittävältä osin vuonteen 2024 mennessä.

Kaupungin ennakokannan saamisen jälkeen Helsingin Satama käynnistää ohjelmasuunnitelman projektien toteuttamiseen tähtäävät valmisteluinvestoinnit.

Kehittämishjelman vaikutukset kaupungin maankäytön näkökulmasta

Kehittämishjelman toimenpiteet ja aikataulu edellyttävät sujuvaa maankäytön ja liikenteen suunnittelua samanaikaisesti eri alueilla. Lisäksi ne edellyttävät riskien ennakoivaa tunnistamista ja aikatauluhallintaa sekä neuvotteluja ja sopimuksia kaupungin ulkopuolisten viranomaisten (mm. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Väylävirasto, museoviranomainen) kanssa.

Helsingin Sataman ja Helsingin kaupungin välistä koordinoitua ja yhteisvalmistelua varten on perustettu ohjausryhmä, johon kuuluu Helsingin Sataman, Helsingin kaupunginkanslian ja Helsingin kaupunkiympäristön toimialan edustajia. Ohjausryhmän lisäksi on perustettu kaksi

13.12.2021

kohdekohtaisen valmistelun asiantuntijaryhmää, joiden tarkoitus on koordinoita yhteisvalmistelun edellyttämiä erillissuunnitelmia ja -selvityksiä sekä raportoida niistä ohjausryhmälle. Ryhmien tavoitteena on yhteistyössä edistää keskittämiskenaarion toimenpiteiden etene- mistä kaupunginvaltuuston periaatepäätöksen mukaisessa aikataulus- sa.

Satama-alueilla tapahtuva kehitys on kokonaisuus ja siten sidoksissa toisiinsa. Yhteiskoordinoinnissa on tunnistettu ne maankäytön ja liikenteen suunnitelmat, joita kehittämisohjelman läpivienti edellyttää ja jotka se toisaalta mahdollistaa. Ohjelman edetessä osa suunnitelmista valmistuu ja uusia tunnistetaan ja viedään valmisteluun. Maankäytön (mm. kaavoitus) ja liikenteen suunnitelmien lisäksi alueilla tehdään mm. kalio- ja maaperätutkimuksia sekä selvityksiä.

Osassa alueita kehittämisohjelman vaikutukset maankäyttöön ja ajoneuvoliikenteeseen ovat merkittäviä. Kehittämisohjelmalla on myös merkittäviä paikallisia vaikutuksia alueiden kaupunkikuvaan ja ympäristön viihtyisyyteen. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Eteläsatamaan Makasiinirannan ja Olympiarannan alueelle, jossa satamatoimintojen pääosin väistyessä vapautuu laaja alue keskeisellä paikalla kaupunkilaisille, ja alueen kehittäminen käynnissä olevan Makasiinirannan laatu- ja konseptikilpailun mukaisesti mahdollistuu.

Katajanokalla satama-alueen kehittäminen mahdollistaa Katajanokan uuden asuinalueen suunnittelun yleiskaavan mukaisesti. Satamaliikenne vähenee keskustan alueella matkustaja-autolauttaliikenteen poistuesssa Eteläsatamasta ja Tukholman liikenteen keskittyessä Katajanokalle.

Satamatunnelin myötä liikenteen ruuhkautuminen vähenee myös Länsisataman ja Länsiväylän välisillä kaduilla. Kaavoituksessa tavoitellaan Salmisaaren alueen merkittävää kehittämistä. Tavoitetilaa tukisi tunnelin jatkaminen länteen Länsiväylän suuntaisesti, jolloin yhdessä Länsiväylän alkupään muutosten kanssa olisi mahdollista tutkia Salmisaaren merkittävän uudisrakentamisen mahdollisuuksia. Myös häiriöt Lapinlahden alueelle olisivat todennäköisesti pienemmät.

Satamatunnelista laaditun tilavaraussuunnitelman mukaista toteutustapaa tarkastellaan vaihtoehtoisella ratkaisulla tunnelin yleissuunnitelman yhteydessä vuoden 2022 aikana. Tunnelin yleissuunnittelua varten on tilattu konsulttityö, jossa arvioidaan myös pidemmän tunnelin mahdollisuutta. Arvio toteuttamisen tarkoituksenmukaisesta kokonaisuudesta Salmisaareissa tarkentuu, kun selvitykset ja suunnittelu etenevät. Oleellista on, että tunnelin yleissuunnitelman, asemakaavan ja toteuttamisen ratkaisut eivät estä hyvän kaupunkirakenteellisen kokonaisratkaisun

saavuttamista myöhemmässä vaiheessa kuitenkin niin, että tunnelin yleissuunnitelmassa tehtävät ratkaisut ovat teknisesti toteutettavissa tavoiteaikataulun puitteissa. Tunnelin yleissuunnitelman ja Länsiväylän tiesuunnitelman laatiminen tulee aloittaa yhtä aikaa asemakaavan kanssa viimeistään vuoden 2022 alussa tunnelin länsipään ratkaisun tarkentuessa, jotta pysytään tavoiteaikataulussa.

Kehittämishjelman läpivienti edellyttää kaupungilta suunnittelun ja koordinoinnin lisäksi päätöksentekoa, rakentamista, investointeja ja muuta valmistelua useassa vaiheessa. Näitä ovat muiden muassa asemakaavapäätökset, ELY-yhteistyö, esirakentaminen ja väliaikaiset liikennejärjestelyt.

Lopuksi

Kehittämishjelma on kaupunginvaltuuston 3.2.2021, § 19 tekemän periaatepäätöksen mukainen. Kaupunginvaltuusto päätti, että Eteläsataman maankäytön suunnittelua jatketaan nk. keskittämiskenaarion pohjalta siten, että matkustaja-autolauttaliikenteeseen liittyvä rekkaliikenne on mahdollista lopettaa Eteläsatamassa. Edellytyksenä on, että koko matkustaja-autolauttaliikenne loppuu Eteläsataman puolella. Tukholman matkustaja-autolauttaliikenne keskitetään Katajanokalle ja Tallinnan matkustaja-autolauttaliikenne Länsisatamaan. Eteläsataman (ml. Katajanokan), Länsisataman, Jätkäsaaren, Ruoholahden ja Salmisaaren maankäytön kehittämistä jatketaan tähän periaatteeseen perustuen Sataman toimintaedellytysten sekä järjestelyn tuottamien kokonaishyötyjen turvaamiseksi. Länsisatamasta Länsiväylälle toteutetaan satamatunneli, joka mahdollistaa Länsisataman toimintojen laajentamisen ja satamaliikenteen sujuvan järjestämisen.

Kaupunginhallitus päätti täytäntöönpanopäätöksessään 8.2.2021, § 115 kehottaa Helsingin Satama Oy:n hallitusta, kaupunkiympäristön toimialaa ja kaupunginkansliaa jatkosuunnittelemaan asiat kokonaisuutena, johon sisältyvät Eteläsataman vapauttaminen matkustaja-autolauttaliikenteen satamatoiminnasta ja matkustaja-autolauttaliikenteen keskittäminen Katajanokalle ja Länsisatamaan sekä sen edellyttämät Helsingin Satama Oy:n investoinnit mukaan lukien satamatunneli sellaisessa yhteisessä aikataulussa, joka mahdollistaa Eteläsataman arkkitehtuuri- ja designmuseoon liittyvässä kilpailussa etenemisen. Kehittämishjelmaan sisältyvä satamatunneli on laaditun tilavaraussuunnitelman mukainen ja sen mahdollista jatkamista myöhemmin tai vaihtoehtoisesti rakentamista pidempänä tunnelina selvitetään Salmisaaren alueen suunnittelun yhteydessä. Satamatunnelille on tehty Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 tilavaraus, jonka sijainti on ohjeellinen. Merkintä on tehty tilavaraussuunnitelman perusteella.

13.12.2021

Kaupunginvaltuuston 13.10.2021, § 293 hyväksymän Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisesti satamatoimintojen sijoittamista tehtyjen päätösten toteuttamista jatketaan.

Kaupunginhallituksen 12.4.2021, § 257 hyväksymän omistajastrategian mukaan Helsingin Satama -konsernin tavoitteena on muun muassa olla maailman toimivin matkustaja- ja tavarasatama kiinteänä osana kaupunkiympäristöä. Lisäksi konserni laatii kehitysohjelman, joka mahdollistaa Länsisataman toimintojen laajentamisen ja satamaliikenteen sujuvan järjestämisen sekä Eteläsataman vapauttamisen matkustaja-autolautaliikenteen satamatoiminnasta yhteistyössä kaupunkikonsernin muiden toimijoiden kanssa. Konserni selvittää myös Vuosaaren sataman laajennustarpeita ja -mahdollisuuksia pitkällä aikavälillä.

Ottaen huomioon kaupunginvaltuuston tekemä periaatepäätös, kaupunkistrategia 2021–2025, Helsingin Satama Oy:lle vahvistettu omistajastrategia sekä yhtiön hallituksen huolelliseen harkintaan perustuva päätös yhtiön kannalta perustellun kehittämisohjelman käynnistämisestä, on kaupungin perusteltua antaa yhtiölle myönteinen ennakkokanta kehittämisohjelman toteuttamiseen liittyen.

Kehittämisohjelman hyväksymisen jälkeen Helsingin Satama Oy jatkaa tiivistä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa maankäyttöön ja liikenteen järjestämiseen liittyen, jotta kehittämisohjelmaan sisältyvät investoinnit pystytään käynnistämään ja toteuttamaan vuosina 2022–2030. Helsingin Satama Oy:n, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian tulee yhteistyössä edistää kehittämisohjelman mukaista tunneliratkaisua, joka on mahdollista toteuttaa aiemmissä päätöksissä annettussa aikataulussa.

Helsingin Satama Oy:ssä myöhemmin tehtäviä yksittäisiä kehittämisohjelman periaatteiden mukaisia investointipäätöksiä ei käsitellä erikseen ennakkokantamenettelyn piirissä. Jos kehittämisohjelman sisältöön tulee olennaisia muutoksia tai yksittäiset investoinnit poikkeavat olennaisesti kehittämisohjelman periaatteista, arvioidaan kaupungin ennakkokannan tarve konserniohjeen määräysten pohjalta uudelleen.

Tarvittaessa yksittäisistä investoinneista päätetään muodollisesti satamayhtiön yhtiökokouksessa ottaen huomioon yhtiöjärjestyksessä, jonka mukaan yhtiökokouksessa on käsiteltävä yhtiön muodostaman konsernin kannalta merkittävät ja laajakantoiset investoinnit.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472

13.12.2021

Asia/11

atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)
- 2 Kehittämishjelmasuunnitelma 22.10.2021
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Oheismateriaali

- 1 Helsingin Sataman rahti- ja matkustajaliikenteen vaihtoehtoiset järjestelyt -raportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 22.11.2021 § 141

HEL 2021-012111 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

22.11.2021 Pöydälle

Konsernijaosto päätti yksimielisesti Juhana Vartiaisen ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Juha Summanen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 151, 152, 153, 154, 156 ja 161 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 155, 157, 158, 159 ja 160 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

13.12.2021

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.12.2021

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Ville Jalovaara

Jenni Pajunen

Anni Sinnemäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 21.12.2021.